

KURIER WILEŃSKI

22-23 października 2026 r. Nr 121 (19776) Cena 1,00 euro www.kurierwilenski.lt

W numerze

5 proc. PKB na wojsko to za mało? »12-13

Co piąty chory nigdy nie palił.
Prof. Danila o „cichym” raku płuc »14-15

Prezydent reanimuje temat metra »19

Od Atlantyku do Pszczelnika. Historyczny
lot, który trwa do dziś »20-22

Spotkanie prezydentów w Polsce. „Łączy nas ta sama odpowiedzialność”



Fot. Robertas Dačkus, lrp.lt

Prezydenci Gitanas Nausėda i Karol Nawrocki uczcili rocznicę uchwalenia Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów. Prof. Alfredas Bumblauskas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” uważa to za bardzo dobry znak, pokazujący jak dużą drogę w obustronnych relacjach przeszliśmy przez ostatnie 30 lat. »6-7

W ambasadzie o bartnictwie. Historyk: „Zbliżać narody” »4



Polski Senat uhonorował astronoma K. Czernisa »17



**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA
GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

MIDAS



Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ
RĖMIMO
FONDAS



sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

O odbył się Egzamin z Konstytucji RL. Edycja „podwójnego jubileuszu”

W czwartek 22 października odbywa się coroczny Egzamin z Konstytucji RL. Organizatorzy zwracają uwagę na przypadające w tym roku dwie rocznice: jedna 20-lecia, druga 100-lecia. Do udziału zostali zaproszeni prezydent oraz minister sprawiedliwości.

W dn. 22 października Kancelaria Prezydenta Republiki Litewskiej zaprosiła wszystkich do udziału w jubileuszowym 20. Egzaminie z Konstytucji. Tegoroczna edycja poświęcona jest też 100. rocznicy urodzin prezydenta Valdas Adamkusa, patrona pierwszego egzaminu z Konstytucji. Były prezydent będzie obchodził swoje 100-lecie na początku listopada, a więc już za dwa tygodnie.

SZEROKA GAMA UCZESTNIKÓW

Inicjatywa co roku gromadzi tysiące osób — od uczniów po seniorów z Litwy i całego świata, pragnących lepiej poznać najważniejszy dokument państwa litewskiego, sprawdzić swoją wiedzę na temat Konstytucji oraz przypomnieć sobie, co oznacza bycie obywatelem w państwie prawa.

„Egzamin z Konstytucji odbędzie się w tym roku już po raz dwudziesty. Świadczy to o dojrzałości naszego społeczeństwa obywatelskiego i niegasnącej chęci zgłębiania postanowień ustawy zasadniczej kraju. Budowa silnego państwa prawa opartego na zasadach demokracji nie byłaby możliwa bez obywateli naszego kraju znających Konstytucję. Egzamin z Konstytucji to doskonała okazja do jeszcze głębszego poznania tej wiedzy. Dlatego zachęcam wszystkich do aktywnego udziału w nim i wykorzystania zdobytej wiedzy

do budowania takiej Litwy, w której każdy z nas czułby się bezpieczny, szanowany i potrzebny” — mówił przed egzaminem patron inicjatywy, prezydent Gitanas Nausėda.

Do udziału zachęcało także Ministerstwo Sprawiedliwości z minister Ritą Tamašunienė na czele. Uważa ona, jak czytamy w komunikacie, że inicjatywa ta stanowi doskonałą okazję do świętowania Dnia Konstytucji, ponieważ pielęgnując wartości konstytucyjne, wspólnie budujemy silniejsze i bardziej odporne społeczeństwo.

Przygotowania do egzaminu można było rozpocząć samemu. Na stronie internetowej egzaminu dostępny był wirtualny symulator, w którym zamieszczono zadania z egzaminu z ubiegłego roku, pozwalające każdemu sprawdzić swoją wiedzę.

GODZINNY EGZAMIN

Egzamin odbywał się 22 października w godzinach od 8:00 do 15:00 na stronie internetowej www.konstytucijosegzaminas.lt. Zadania egzaminacyjne obejmowały pytania zamknięte oraz jedno pytanie otwarte, a na ich rozwiązanie przewidziano 60 minut.

W tym roku nagrodzeni zostaną: osoba najlepiej znająca Konstytucję, uczeń (w podziale na klasy), obywatel Litwy mieszkający za granicą, osoba studiująca prawo lub posiadająca wykształcenie prawnicze, naj-

starszy uczestnik oraz najbardziej aktywna szkoła.

Na zwycięzców czekają cenne nagrody: tablety, słuchawki bezprzewodowe, czytniki e-booków, smartwatche, powerbanki, a także specjalna nagroda ustanowiona przez patrona projektu, prezydenta Republiki Litewskiej Gitanas Nausėdę. Zwycięzcy egzaminu zostaną uhonorowani podczas uroczystej ceremonii w Pałacu Prezydenckim.

W KOMISJI ZNANE NAZWISKA

Tegoroczny egzamin oceni kompetentna komisja, której przewodniczy sędzia Trybunału Konstytucyjnego Stasys Šedbaras. Członkowie komisji to: dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Wileńskiego Vigita Vėbraitė; dziekan Szkoły Prawa Uniwersytetu im. Michała Rōmera Edita Žiobienė; dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu im. Witolda Wielkiego Tomas Berkmanas; główny doradca rezydenta RL, kierownik grupy ds. prawa Andrius Kabišaitis; nauczyciel historii w Gimnazjum im. Witolda Wielkiego w Wilnie Tomas Vaitkūnas.

W ciągu dwóch dekad w egzaminie wzięło udział łącznie około 500 tys. osób. Egzamin z Konstytucji zorganizowało Ministerstwo Sprawiedliwości. Patronem inicjatywy jest prezydent RL Gitanas Nausėda. Partnerem informacyjnym jest LRT.

Opr. A.K.
na podst. inf. pras.



Rys. Władysław Mickiewicz

Czytelniku, zgłoś swojego kandydata!

W Plebiscycie Czytelników „Kuriera Wileńskiego” „Polak Roku 2026” ruszył pierwszy etap, etap zgłaszania.

Zgłosić kandydata do tytułu „Polaka Roku 2026” może każdy dowolną drogą: pocztą lub na e-mail reklama@kurierrwilenski.lt.

Zgłosić można dowolną liczbę nazwisk, ale musi być podane uzasadnienie. Ze zgłoszeń Kapituła Plebiscytu wybierze dziesiątkę finalistów, którzy zawalczą o tytuł „Polaka Roku”.

Nie czekaj, zgłoszenia są przyjmowane do 31 października tego roku!

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” „Polak Roku” honoruje szczególnie zasłużonych dla polskości na Litwie w dziedzinie oświaty, kultury, duchowości, nauki czy innej.

Po trafieniu na listę dziesięciu finalistów, nominat musi zdobyć najwięcej łącznie głosów Kapituły Plebiscytu oraz Czytelników.

Zwycięzca będzie ogłoszony i nagrodzony na początku roku 2027.

Imieniny

22 października

Alodii, Donata, Euzebiusza, Filipa, Glicerii, Ingberta, Józefina, Kordiana, Kordula, Marka, Melaniasza, Salomei, Sewera

23 października

Bartłomieja, Domicjusza, Germana, Giedymina, Gracjana, Honorata, Ignacego, Jana, Klotyldy, Marleny, Romana, Sweryna

Cytat dnia

„Żadna przemoc nie jest uzasadniona: ani werbalna, ani fizyczna, ani wobec osób, ani wobec mienia. (...) Mamy trudności, ale radzimy sobie, działając metodycznie, z szacunkiem, determinacją i stanowczością” — powiedział w środę prezydent Francji Emmanuel Macron odnosząc się do sobotnich zamieszek w różnych miastach kraju.

Liczba dnia 8,6 proc.

– o tyle w tym roku wzrosły dochody samorządów Litwy. W ciągu dziewięciu miesięcy 2026 roku otrzymały 16,34 mld. euro.

„Zbliżać narody”. Polsko-litewskie bartnictwo tematem spotkania w Ambasadzie RP

Apolinary Klonowski

„Stracony świat. Bartnictwo w Wielkim Księstwie Litewskim”. Tytuł zaprezentowanej w Ambasadzie RP w Wilnie książki mówi sam za siebie. Prowadzący spotkanie w rozmowie z „KW” zaznaczają, że tu chodzi o coś więcej, niż rozmowę o pszczołach. To temat obojga narodów — co najmniej!

We wtorek 20 października w Ambasadzie RP w Wilnie odbyło się spotkanie „Bartnictwo — wspólna tradycja” o bartnictwie jako wspólnej tradycji m.in. Polaków i Litwinów. Zaprezentowano także polską edycję książki na ten temat.

TEMAT Z ZAKRESU GOSPODARKI, PRZYRODY I PRAWA

Zapytaliśmy prof. Aivasa Ragauskasa, współautora książki, jaka droga zaprowadziła do prezentacji właśnie w Ambasadzie RP w Wilnie.

— Dzięki uprzejmej propozycji konsula generalnego Dariusza Wiszniewskiego spotkaliśmy się już w maju w Muzeum Pszczelarstwa. Szanownego konsula, który sam jest historykiem, zainteresowała tematyka książki. Dotyczy ona bartnictwa, które było rozpowszechnione zarówno na terytorium Wielkiego Księstwa Litewskiego, jak i Królestwa Polskiego. To wspólne, niemal zanikłe dziedzictwo. Bardzo interesujące jest to, że bartnictwo uprawiano na drzewach, w lasach. Trzeba było wspinąć się wysoko, nawet do 20 metrów, korzystać ze sprzętu, leziwa (lit. geinys, geinės). Jest to niezwykle interesujący temat z zakresu historii gospodarki, historii przyrody i historii prawa. Przykładowo, z bartnictwa pozyskiwano воск pszczeli. Wykorzystywano go do produkcji świec, a te były potrzebne w kościele i nie tylko. Dlatego pszczoły nazywane są owadami bożymi — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prof. Aivas Ragauskas.

Profesor relacjonuje, że prezentacja książki była szczególnie udana.

— Prezentacja książki wypadła świetnie: wspaniała sala, wielu uczestników.



Książkę prof. Aivasa Ragauskasa i prof. Raimondy Ragauskienė „Bartnictwo w Wielkim Księstwie Litewskim” zaprezentował prof. Ragauskas Fot. Czesław Malewski

Po wykładzie odbyła się dyskusja, odpowiadano na pytania. Jestem historykiem Wilna i jestem zachwycony, że w centrum Wilna odbyło się takie historyczno-kulturalne wydarzenie — mówi.

— W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Instytutu Polskiego w Wilnie, naukowcy, szkoły. To mój jako historyka obowiązek — zbliżać do siebie narody i społeczeństwa litewskie i polskie, ponieważ jesteśmy częścią cywilizacji europejskiej, należymy do NATO i Unii Europejskiej. Dlatego musimy robić, co w naszej mocy, ponieważ widzimy, że pamięć historyczna staje się dość ważnym elementem bezpieczeństwa. Kto panuje nad przeszłością, ten panuje nad przyszłością. Musimy prowadzić badania, nie zamykając się w narodowych opowiadaniach, patrzeć szerzej. Bartnictwo wykracza poza granice państw. Musimy być uczciwymi historykami i historię badać uczciwie — zaznacza rozmówca „Kuriera Wileńskiego”.

WYDARZENIE CIESZYŁO SIĘ ZAINTERESOWANIEM

Współorganizator spotkania, prezes Bractwa Bartnego, fundacji pielęgnującej dziedzictwo bartnicze, Piotr Piłasiewicz, wyjawiał nam

w rozmowie, że litewska wersja książki będzie zaprezentowana oddzielnie, teraz miała miejsce prezentacja polskiego przekładu.

— Zaprośiliśmy na zakończenie projektu w Dzukii pana konsula. Odbyło się to w maju tego roku. Ponieważ książka wydana w ramach projektu nie miała oficjalnej inauguracji, a chcieliśmy to zrobić w godnym miejscu, padł pomysł Wilna. Zdecydowaliśmy nie przeciągać i zaprezentować polską wersję, a litewską już w innym terminie — wyjaśnia w rozmowie z „KW” Piotr Piłasiewicz.

— Spotkanie było dobrze wypromowane. Trzeba wcześniej mieć listę uczestników, co może ograniczać audytorium, ale mimo to przyszło ok. 35 osób zainteresowanych tematem: dyrektorzy szkół polskich na Litwie, historycy, a także tłumaczka, pani Beata Piasecka. Sprawdziała i tłumaczyła wszelkie nazwy miejscowe, weryfikowała też imiona i nazwiska — nie kryje zadowolenia z przebiegu spotkania nasz rozmówca.

O Piotrze Piłasiewiczu i jego pracy na rzecz bartnictwa, także na Litwie, nasi Czytelnicy mogli dowiedzieć się w specjalnym wywiadzie w kwietniu zeszłego roku. ■

KRYMINAL Przejęto pół tony metamfetaminy

W laboratorium wykrytym na Litwie znaleziono pół tony metamfetaminy, kilkaset kg amfetaminy oraz duże ilości innych narkotyków i ich prekursorów. Informację tę podał w środę 21 października zastępca szefa Litewskiego Biura Policji Kryminalnej (LKPb) Saulius Briginas, przedstawiając mediom przebieg postępowania przygotowawczego. Laboratorium, w którym wykryto te substancje, nazwał on „jednym z największych” na Litwie i w krajach bałtyckich. Według Briginasa amfetamina i metamfetamina były tu produkowane „można powiedzieć, na skalę przemysłową”.

SONDAŻ Wyborcy cenią uczciwość i reputację kandydatów

Jak wynika z sondażu opublikowanego przez LRT, dla mieszkańców wybierających mera najważniejsze są uczciwość i reputacja kandydata oraz jego dotychczasowe osiągnięcia i wyniki. Zgodnie z danymi sondażu, 44,6 proc. respondentów wskazało, że przy wyborze mera ważna jest dla nich uczciwość i reputacja kandydata, a 43,2 proc. — dotychczasowe osiągnięcia i wyniki. Kompetencje kandydata i zdolność do kierowania uznało za ważne kryteria 37,6 proc. ankietowanych, jego podejście do edukacji, opieki zdrowotnej i kwestii społecznych — 25,8 proc., a jego podejście do infrastruktury gminnej, dróg i transportu publicznego — 21,7 proc. mieszkańców. Z kolei dla 19,7 proc. respondentów ważna jest zdolność kandydata do przyciągania inwestycji i tworzenia miejsc pracy, a dla 14,9 proc. — jego program wyborczy i obietnice. Przynależność kandydata do partii politycznej ma znaczenie dla 11,6 proc. ankietowanych, jego cechy osobiste — dla 10,6 proc.

ENERGETYKA „Ignitis” chce odłożyć budowę farmy wiatrowej

Kontrola Państwowa, niektórzy politycy i eksperci wyrazili wątpliwości co do korzyści płynących z projektu „Curonian Nord” — pierwszego komercyjnego parku elektrowni wiatrowych o mocy 700 megawatów i wartości 3 mld euro, realizowanego przez grupę „Ignitis” na Morzu Bałtyckim — oraz dostrzegali w nim szereg zagrożeń. W związku z tym grupa ogłosiła, że proponuje jego odłożenie. „Litwa musi zwiększać moce wytwórcze energii ze stabilnych źródeł odnawialnych, a morska energia wiatrowa jest jednym z najbardziej stabilnych źródeł. Jednak ważne jest, aby wybrać kierunek dalszego rozwoju projektu morskiej farmy wiatrowej, który nie tylko generuje największą wartość, ale także najlepiej odpowiada interesom państwa” — stwierdził w komunikacie dyrektor „Ignitis Group” Darius Maikštėnas.

ZAGINIĘCIE Stołeczna policja poszukuje dwóch kobiet



Policja w stolicy poszukuje dwóch kobiet, które na początku października wyjechały do Turcji i Iranu. Jak poinformowała we wtorek 20 października policja okręgu wileńskiego, otrzymano zgłoszenia, że 7 października z Litwy do Turcji, a stamtąd do Iranu wyleciały Daiva Zakažauskaitė, urodzona w 1992 r., oraz Erika Šlimaitė, urodzona w 1983 r. Od 11 października bliscy kobiet nie mogą się z nimi skontaktować — telefony komórkowe są wyłączone, nie logują się

one do serwisów społecznościowych, a próby nawiązania kontaktu innymi sposobami kończą się niepowodzeniem. Według danych policji kobiety mogłyby przebywać w Iranie, jednak ich aktualne miejsce pobytu nie jest znane i uznaje się je za zaginione. Osoby posiadające jakiekolwiek informacje istotne dla śledztwa proszone są o kontakt z śledczą Jovitą Morozovienė pod numerami telefonów +370 700 56556, +370 670 21248, e-mailem na adres jovita.morozoviene@policija.lt lub dzwonić pod numer służb ratunkowych 112.

PODWYŻKI Będą podwyżki dla nauczycieli, trenerów i sektora socjalnego

Sejm podjął decyzję o podwyższeniu współczynników wynagrodzeń, co ma na celu wzrost wynagrodzeń nauczycieli, trenerów, pracowników socjalnych oraz niektórych kierowników. Za poprawkami do Ustawy o wynagrodzeniach pracowników instytucji budżetowych oraz o wynagrodzeniach członków komisji zagłosowało 62 parlamentarzystów. „Przyjęcie ustawy zapewni konsekwentny wzrost wynagrodzeń w sektorze publicznym, umożliwi realizację zobowiązań podjętych w układach zbiorowych, wzmocni zachęty do podnoszenia kwalifikacji, a w sektorze publicznym — do zatrzymywania i motywowania wykwalifikowanych pracowników” — powiedział wiceminister opieki społecznej i pracy Tadas Vinokuras, przedstawiając projekt. Stwierdził on, że do podwyższenia współczynników zmusza podwyższenie płacy minimalnej do 1 245 euro oraz chęć utrzymania wyższych wynagrodzeń dla wykwalifikowanych pracowników.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wt.; Fot. Dainius Labutis, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Spotkanie prezydentów w Polsce. „Łączy nas ta sama odpowiedzialność”

Prezydenci Gitanas Nausėda i Karol Nawrocki uczcili rocznicę uchwalenia Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów.

Antoni Radczenko

Prof. Alfredas Bumblauskas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” uważa to za bardzo dobry znak, pokazujący jak dużą drogę w obustronnych relacjach przeszliśmy przez ostatnie 30 lat.

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda odbył oficjalną wizytę do Polski, gdzie miał spotkania z prezydentem RP Karolem Nawrockim oraz premierem Donaldem Tuskiem. Tydzień wcześniej wizytę w Warszawie miał premier Mindaugas Sinkevičius.

WSPÓLNE DZIEDZICTWO HISTORYCZNE

Uroczystość z okazji 235. rocznicy przyjęcia aktu Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów odbyła się w Pałacu Prezydenckim w Sali Orderu Orła Białego.

„Przed 235 laty nasi przodkowie, przedstawiciele Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego, potrafili wznieść się ponad różnice, aby wspólnie umacniać Rzeczpospolitą Obojga Narodów. Dziś Polska i Litwa są dwoma suwerennymi państwami, ale łączy nas ta sama odpowiedzialność — za przyszłość naszego regionu. Naszym obowiązkiem jest zrobić wszystko, aby przyszłe pokolenia Polaków i Litwinów mogły żyć w wolności, pokoju i bezpieczeństwie” — oświadczył Karol Nawrocki.

W ramach uroczystości przywódcom Polski i Litwy zaprezentowano unikalny eksponat historyczny — oryginalny Zbiór uchwał i konstytucji Sejmu Czteroletniego z lat 1788-1792 wraz z Konstytucją 3 maja oraz poprzedzającą ją „Assekuracją”. Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów przypomina nam, że ścisły związek Litwy i Polski opierał się nie tylko



Prezydent RL Gitanas Nausėda, w ramach oficjalnej wizyty, miał spotkanie również z premierem RP Donaldem Tuskiem **Fot. Robertas Dačkus, lrp.lt**

Została poruszona też kwestia mniejszości narodowych. Nawrocki akcentował znaczenie dialogu w kwestiach mniejszości narodowych oraz podziękował litewskiemu przywódcy za otwartość i konstruktywną współpracę.

na wspólnej historii, lecz także na umiejętności osiągania porozumienia w sprawie wspólnych celów, przy wzajemnym poszanowaniu równości i samodzielności obu państw” — podkreślił Gitanas Nausėda.

Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów zostało uchwalone 20 października 1791 r. Dokument określał równorzędną pozycję Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego w ramach Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

— Data 20 października była zapomniana nie tylko przez Litwi-

nów, ale również przez Polaków. A tamto wydarzenie bardzo zmienia obraz historiograficzny końca XVIII wieku. Ten proces w Polsce zapoczątkował wybitny historyk Juliusz Bardach, natomiast na Litwie — Leonas Mulevičius i później ja. Można powiedzieć przywróciłyśmy u nas 3 maja, ale wspólnie z 20 października. Dlatego, kiedy tę rocznicę wspólnie obchodzą obaj prezydenci, to oceniam to bardzo dobrze — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prof. Alfredas Bumblauskas, historyk z Uniwersytetu Wileńskiego.

STRATEGICZNE PARTNERSTWO A PRAWA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

Podczas spotkania prezydentów poruszono kwestie bezpieczeństwa regionalnego, współpracy wojskowej, relacji energetycznych oraz omówiono priorytety nadchodzącej litewskiej prezydentury w Radzie Unii Europejskiej.

7.>>

6.>>

„Oba nasze państwa doświadczają ataków hybrydowych, cyberataków, kampanii sabotażowych i dezinformacyjnych, nieustannych naruszeń przestrzeni powietrznej oraz zakłóceń sygnałów globalnych systemów nawigacji satelitarnej. Musimy zachować czujność i przeciwdziałać tym zagrożeniom. Musimy również zwiększać presję na Rosję: nakładać sankcje, zaostreżać politykę wizową oraz podejmować działania przeciwko rosyjskim agentom działającym pod przykrywką dyplomatyczną” — oświadczył prezydent Litwy.

Odnosząc do kwestii bezpieczeństwa energetycznego, prezydent RP podkreślił, że jest potrzeba ścisłej współpracy oraz ciągłego wzmacniania odporności obu państw. „Odpowiedzią musi być ścisła współpraca sojusznicza i konsekwentne wzmacnianie odporności naszych państw. Wspólnej refleksji wymaga również kwestia porozumienia Stanów Zjednoczonych z Rosją dotyczącego dostaw rosyjskiego oleju napędowego na światowe rynki, stabilizacja sytuacji energetycznej” — powiedział Karol Nawrocki.

Została poruszona też kwestia mniejszości narodowych. Nawrocki akcentował znaczenie dialogu w kwestiach mniejszości narodowych oraz podziękował litewskiemu przywódcy za otwartość i konstruktywną współpracę. „Strategiczne partnerstwo Polski i Litwy musi opierać się również na wzajemnym poszanowaniu praw mniejszości narodowych. Dlatego cieszę się z tej udanej misji doradcy Pana Prezydenta i mojego doradcy, która mam nadzieję w niedługim okresie pozwoli nam podzielić się dobrymi informacjami. Dziękuję Panu Prezydentowi za zainteresowanie się losem polskiej szkoły” — oświadczył polski przywódca.

OSTRY SPÓR W PRZESZŁOŚCI

Nawrocki zaakcentował, że wspólna historyczna spuścizna nakłada na współczesnych liderów obowiązek dbania o pokój i suwerenność regionu.

— Jest bardzo duży progres w stosunkach. Przed podpisaniem Traktatu na moście, przy ówczesnym Uni-

wersytecie Pedagogicznym był napis. Teraz dokładnie nie pamiętam, czy tam było napisane „Hitler=Stalin=Piłsudski”, a może „Ribbentrop=Mołotow=Żeligowski”. Od wpływowych osób w Warszawie słyszałem, że Litwa może być przysłowiową „kulą u nogi”. Spór był bardzo ostry i od tego musieliśmy zacząć. Po 30 latach jesteśmy bezapelacyjnie w innym miejscu — komentuje dla naszego dziennika Bumblauskas.

Zdaniem historyka poprawa relacji polsko-litewskich to przede wszystkim zasługa Jerzego Giedroycia.

— Absolutnie zgadzam się z Timothy Snyderem, że koncepcja Giedroycia, którą realizowała polska dyplomacja na odcinku wschodnim dała odpowiednie wyniki. Symboliczne jest to, że w Polsce rok 2026 został ogłoszony Rokiem Jerzego Giedroycia. Zgadzam się ze Snyderem,

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda odbył oficjalną wizytę do Polski, gdzie miał spotkania z prezydentem RP Karolem Nawrockim oraz premierem Donaldem Tuskiem. Tydzień wcześniej wizytę w Warszawie miał premier Mindaugas Sinkevičius.

rem, że Giedroyc pod względem ideowym wpływem na procesy polityczne w regionie nie ma sobie równych — oświadcza Bumblauskas.

SPOTKANIE Z PREMIEREM

Gitanas Nausėda, w ramach oficjalnej wizyty, miał spotkanie również z Donaldem Tuskiem. „Powinniśmy skoncentrować się na sektorach o największym potencjale współpracy transgranicznej, zwłaszcza w obszarach obronności i technologii podwójnego zastosowania, ekologicznej produkcji, technologii rolniczych oraz zaawansowanej logistyki” — powiedział po spotkaniu litewski przywódca.

Przed tygodniem wizytę w Polsce miał premier Litwy Mindaugas Sinkevičius, który również spotkał się z Donaldem Tuskiem oraz Karolem Nawrockim. „Wielokrotnie zaznaczałem, że jesteśmy bardzo zainteresowani jak najściślejszymi stosunkami z Polską. Takie partnerstwo i współpraca zwiększają nasze bezpieczeństwo — zarówno w wymiarze gospodarczym, jak i obronnym, w tym w zakresie odstraszania potencjalnego agresora” — w rozmowie z LRT podsumował relacje obustronne szef litewskiego rządu. ■

MRF
MEDIU
REMIMO
FONDAS



Data 20 października była zapomniana nie tylko przez Litwinów, ale również przez Polaków — sądzi Alfredas Bumblauskas Fot. Marian Paluszkiwicz

Wyjątkowe muzyczne spotkania podczas XIII Dni Kultury Polskiej w Wilnie

Wielkie przeboje Justyny Steczkowskiej, pieśni polskich kompozytorów, wspomnienia o Mieczysławie Foggu i głosy laureatów międzynarodowego konkursu. Muzyczny program XIII Dni Kultury Polskiej w Wilnie zapowiada się wyjątkowo różnorodnie.

Od 17 do 29 listopada Dom Kultury Polskiej zaprasza na spotkania z artystami, których doświadczenie, nagrody i sceniczna osobowość dają wiele powodów, by zarezerwować sobie kilka jesiennych wieczorów.

POLSKA KLASYKA NA OTWARCIE

Festiwal rozpocznie się 17 listopada o godz. 18.30 koncertem „Drogi do Wolności”. W programie znalazły się zarówno znane, jak i rzadziej wykonywane utwory Jana Stefaniego, Fryderyka Chopina, Stanisława Moniuszki, Ignacego Jana Paderewskiego, Mieczysława Karłowicza oraz Karola Szymanowskiego. Pieśni i arie operowe zabrzmia obok kompozycji fortepianowych, pozwalając przyrzeć się bogactwu polskiej muzyki z różnych epok.

Wystąpią sopranistka Marlena Borowska, tenor Maciej Łuszyński i baryton Damian Balcer. Przy fortepianie zasiądzie Šviesė Čepiauskaitė, litewska pianistka związana z Akademią Muzyczną Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie. Jej koncertowe doświadczenie obejmuje występy w Polsce i innych krajach europejskich, a w 2019 r. została odznaczona polskim Złotym Krzyżem Zasługi. Spotkanie uznanych wykonawczyń z młodymi talentami wokalnymi pozwoli usłyszeć różne barwy głosu i odmienne sposoby interpretacji.

WSPOMNIENIA O MIECZYSLAWIE FOGGU

22 listopada o godz. 15.00 w restauracji „Pan Tadeusz” zabrzmiała dawna polska piosenka. Program słowno-muzyczny „Wspomnienia



o Mieczysławie Foggu” połączy repertuar artysty z opowieściami jego prawnuka, Michała Fogga. Rodzinne anegdoty i prywatne fotografie pozwolą poznać człowieka, którego głos przez dziesięciolecie towarzyszył kolejnym pokoleniom słuchaczy.

Muzyczną część spotkania przygotowuje Maciej Kłociński, śpiewający przy własnym akompaniamencie fortepianowym. To wykonawca i popularyzator piosenki retro, a także multiinstrumentalista i znawca

kultury dwudziestolecia międzywojennego. W 2013 r. otrzymał Złoty Liść Retro na Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Retro im. Mieczysława Fogga. Do tego repertuaru wnosi więc zarówno muzyczne umiejętności, jak i wiedzę o czasach, w których powstawał.

Takie spotkanie może przywołać własne wspomnienia, ale też zachęcić do odkrycia piosenek znanych dotąd jedynie z opowieści rodziców czy dziadków.

9.>>



8.>>

**DWA JUBILEUSZOWE WIECZORY
JUSTYNY STECKOWSKIEJ**

25 i 26 listopada o godz. 18.30 DKP w Wilnie zaprasza na koncerty Justyny Steczkowskiej przygotowane z okazji trzydziestolecia jej działalności artystycznej. Po ponad dziesięciu latach wokalistka powróci z koncertami do polskiej publiczności na Litwie. Na scenie towarzyszyć jej będą muzycy i tancerze, a program przypomni różne okresy jej twórczości, od „Dziewczyny Szamana” po „Gaję”.

Steczowska od lat rozwija własny, rozpoznawalny styl, łącząc śpiew z wyrazistą oprawą sceniczną. Jest również skrzypaczką, kompozytorką i autorką tekstów. W jej dorobku znajduje się między innymi sześć Fryderyków, dwa Wiktory oraz Bursztynowy Słownik. W 2025 r. ponownie reprezentowała Polskę na Eurowizji, docierając ze swoją muzyką do słuchaczy z wielu krajów. Wileński jubileusz będzie okazją, by zobaczyć tę wszechstronność podczas pełnego koncertu.

„Będzie wzruszenie, energia, odrobina szaleństwa i kilka niespodzianek” — zapowiada artystka.

Wokalistka podkreśla, że dobierając repertuar, chciała stworzyć spójną opowieść o swojej artystycznej drodze. Dla wieloletnich słuchaczy będzie to okazja do powrotu do ulubionych piosenek, a dla tych, którzy poznali ją dzięki niedawnym występom, również do odkrycia wcześniejszych nagrań. Dwa listopadowe wieczory zapowiadają się więc jako szczególne spotkanie artystki z publicznością, do której wraca po długiej przerwie.

**POLSKA PIOSENKA
PONAD GRANICAMI**

Muzyczny finał festiwalu odbędzie się 29 listopada o godz. 17.00. Podczas koncertu „The Voice of Polonia” wystąpią laureaci międzynarodowego konkursu polskiej piosenki. Projekt od ponad dekady daje wokalistom polonijnym możliwość rozwijania talentu i prezentowania go publiczności w różnych krajach. Europejskie finały odbywały się w Brukseli, a laureaci koncertowali między innymi



w Francji, Hiszpanii, Niemczech, Stanach Zjednoczonych i Kanadzie.

W kolejnych edycjach finalistów oceniali uznani artyści, wśród nich Anna Maria Jopek, Marek Piekarczyk, Maria Sadowska i Janusz Radek. W Wilnie wokalistom będzie towarzyszył zespół instrumentalistów pod kierownictwem Cezariusza Gądziny. Konkursowe wyróżnienia i doświadczenie koncertowe wykonawców spotkają się tu z repertuarem polskich piosenek, którym każdy z nich może nadać własny charakter.

Tegoroczne Dni Kultury Polskiej dają wiele możliwości, by wybrać muzykę bliską własnym upodobaniom albo spróbować czegoś nowego. od klasyki po współczesne przeboje, od kameralnego spotkania przy fortepianie po widowisko z tańcem. Warto zaprosić bliskich

i spędzić listopadowy wieczór przy muzyce wykonywanej na żywo.

XIII Dni Kultury Polskiej odbędą się od 17 do 29 listopada 2026 r. w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Naugarduko 76. Bilety na wydarzenia można kupić na kakava.lt oraz w DKP, w pokoju 203, od poniedziałku do piątku w godz. 8.30-17.00. Szczegółowy program jest dostępny na stronie polskidom.lt.

Wydarzenie dofinansowane w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 r.

Projekt jest współfinansowany przez Samorząd miasta Wilna. Partner strategiczny — Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

Inf. i fot. Dom Kultury Polskiej w Wilnie, mat. pras.



Obchody Dnia Seniora w Sawiczunach

17 października w Centrum Kultury w Sawiczunach — filii Centrum Kultury w Rudominie — odbyły się uroczyste obchody Dnia Seniora. Spotkanie zgromadziło seniorów, zaproszonych gości oraz przyjaciół, stając się okazją do wspólnego świętowania, rozmów i wyrażenia wdzięczności osobom starszym za ich mądrość, życiowe doświadczenie i wkład w życie lokalnej społeczności.

Uroczystość przebiegała w serdecznej atmosferze, której towarzyszyły muzyka, śpiew i liczne chwile radości. Przygotowany program artystyczny dostarczył uczestnikom wielu wzruszeń, a znane i lubiane melodie przywoływały wspomnienia oraz zachęcały do wspólnego przeżywania muzycznych emocji.

Na scenie wystąpił zespół wokalny „Przyjaciółki”, który pielęgnuje tradycje polskich pieśni ludowych i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym. Swoim występem spotkanie uświetnili również goście z Rukojń — koło seniorów „Sami swoi”, prezentując radosny program muzyczny. Publiczność miała także okazję wysłuchać solistki Gabrieli Żdaniwiciute, której występ wzbogacił uroczystość o wyjątkowe muzyczne chwile. Wśród wykonawców znalazł się również zespół wokalny „Landwarowianka” z Landwarowa, który zaprezentował piękne polskie piosenki, spotykając się z ciepłym przyjęciem zgromadzonych gości.

Wszystkie występy nagradzano serdecznymi brawami. Muzyka i wspólny śpiew stworzyły przestrzeń do wspomnień, wzruszeń i integracji. Spotkanie pokazało, jak ważną rolę w życiu seniorów odgrywają kultura, przyjaźń oraz możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Takie wydarzenia nie tylko umacniają więzi międzyludzkie, lecz także sprzyjają pielęgnowaniu polskich tradycji i budowaniu międzypokoleniowej wspólnoty.



Spotkanie zgromadziło seniorów, zaproszonych gości oraz przyjaciół, stając się okazją do wspólnego świętowania

Na zakończenie spotkania wszyscy zostali zaproszeni na poczęstunek, który stał się okazją do dalszych rozmów i wspólnego spędzenia czasu.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania dyrektor Centrum Kultury w Rudominie, Pani Wiolecie Cereszce, za pomoc, wsparcie i finansowanie organizacji uroczystości. Wyrazy wdzięczności kierują również do wszystkich wykonawców, zaproszonych gości i uczestników, których obecność oraz zaangażowanie przy-

czyniły się do stworzenia wyjątkowej atmosfery.

Obchody Dnia Seniora w Sawiczunach były nie tylko wyrazem szacunku dla starszego pokolenia, ale także przypomnieniem, że muzyka, życzliwość i wspólnie spędzone chwile mają niezwykłą moc łączenia ludzi.

Organizatorzy życzą seniorom dużo zdrowia, długich lat życia, miłości najbliższych, szacunku oraz wielu powodów do codziennej radości. ■

Inf. i fot. Centrum Kultury w Rudominie



Na zakończenie spotkania wszyscy zostali zaproszeni na poczęstunek

Wilno zaprasza seniorów do kina!

Tydzień kina

20–28 października

dla seniorów

Dzień seniora

28 października, środa, godz. 10:00 – 12:00.
FC Vingis (al. Savanorių 7)



VILNIUS

Więcej informacji:

senjorukinas.lt

Materiał został przygotowany na zlecenie Samorządu Miasta Wilna. Treść jest opłacona.

5 procent PKB na wojsko to za mało? Kulisy sporu o budżet obronny Litwy

Antoni Radczenko

Juozas Olekas sądzi, że nie ma powodów do samobiczowania. „Fakt, że Litwa wydaje ponad pięć procent na obronę i bezpieczeństwo jest zauważalny na świecie” — ocenia w rozmowie z „KW” politolog Andrzej Pukszo.

Litwa w przyszłorocznym budżecie na obronę chce przeznaczyć 5 proc. PKB. Szefowa Państwowej Izby Kontroli Litwy Irena Segalovičienė przed kilkoma tygodniami zauważyła, że wstępny projekt budżetu na rok 2027 rodzi ważne pytania dotyczące bezpieczeństwa i przyszłości naszego kraju. „Bezpieczeństwo narodowe i obronność są dziś absolutnym, niepodważalnym priorytetem państwa. Do odporności państwa i jej wzmacniania musimy podchodzić z najwyższą odpowiedzialnością, a podejmowane decyzje finansowe muszą odpowiadać rzeczywistym wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa oraz wyznaczonym celom” — napisała urzędniczka na Facebooku.

ZNACZĄCA KWOTA

Zdaniem szefowej Państwowej Izby Kontroli Litwy 5 proc. PKB to niewątpliwie znacząca kwota. Tym niemniej, audyty przeprowadzone przez jej instytucję pokazują, że do zrealizowania wszystkich postawionych celów obronnych do 2030 r. ta suma nie jest wystarczająca. Jej zdaniem roczne finansowanie powinno wynosić 5,44 proc. PKB.

„Jeżeli na obronność przeznaczają się mniejszy odsetek PKB, społeczeństwo musi otrzymać jasną i przejrzystą odpowiedź na pytanie: w jaki sposób zostaną wówczas osiągnięte wszystkie wyznaczone cele obronne do 2030 r.? Ponieważ 0,44 proc. PKB to niemal 400 mln euro. Jeśli taka sama sytuacja powtórzy się w latach 2028 i 2029, łączna kwota przekroczy 1 mld euro” — podkreśliła Irena Segalovičienė.

Kontroler państwowa Irena Segalovičienė ma spore wątpliwości czy Litwa z obecnym finansowaniem zrealizuje wszystkie cele w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa.



Silne państwo wymaga nie tylko zasobów, lecz także długoterminowej przewidywalności — twierdzi Irena Segalovičienė

W dalszej części wpisu kontrolerka państwowa zadała szereg pytań względem rządzących: Czy konieczna będzie rezygnacja z części zaplanowanych zdolności obronnych lub zakupów uzbrojenia albo przesunięcie ich realizacji na kolejne lata? Czy w takim przypadku zostaną zoptymalizowane i ograniczone inne wydatki systemu obrony narodowej? A może opracowano plan powrotu do wcześniej zakładanego poziomu finansowania w kolejnych latach?

„Silne państwo wymaga nie tylko zasobów, lecz także długoterminowej przewidywalności, przejrzystości oraz odpowiedzialnego podejścia do każdego elementu swojej odporności. Jeśli zmienia się poziom finansowania, należy jasno określić i odpowiednio skorygować zarówno oczekiwania, jak i plany działania. Odpowiedzi na te pytania są niezbędne. Szczególnie w obliczu tego, co dzieje się na Ukrainie” — podsumowała sytuację urzędniczka.

REAKCJA OLEKASA

Przewodniczący Sejmu Juozas Olekas nie widzi większego proble-

mu. Stwierdził, że pod względem finansowania obronności Litwa jest jednym z najbardziej ambitnych państw NATO. „Uważam, że naprawdę nie powinniśmy sami siebie biczować. Jesteśmy pod tym względem na wysokim poziomie, jesteśmy dobrze oceniani przez sojuszników. Są oni gotowi przyjść, stanąć u naszego boku i pomóc nam się obronić” — oświadczył we wtorek w Sejmie polityk.

Jednym z podstawowych celów Litwy do 2030 r. jest powołanie dywizji.

Według przewodniczącego parlamentu Litwa wyróżnia się na tle innych państw NATO, ponieważ całe 5 proc. PKB zamierza przeznaczyć na cele wojskowe. Podczas gdy pozostali sojusznicy planują wykorzystać część tych środków na szerzej rozumiane potrzeby związane z bezpieczeństwem. „My przeznaczamy 5 proc. PKB wyłącznie na obronę militarną. Dodajmy do tego jeszcze decyzje, które wzmacniają ochronę granic oraz inne struktury bezpieczeństwa wewnętrznego” — zaznaczył Olekas.

13.>>

12.>>

UTRZYMANIE KURSU

Przed kilkoma tygodniami Gitanas Nausėda oświadczył, że obrona Litwy zależy nie tylko od sił zbrojnych kraju, ale również od przygotowania całego państwa oraz współpracy z sojusznikami z NATO. Prezydent zwrócił uwagę na walczącą Ukrainę, gdzie wrogowi przeciwstawia się całe społeczeństwo.

— Nie ma bardziej znaczącej rzeczy niż bezpieczeństwo państwa. Z tego, co słyszałem, podczas ostatniego szczytu NATO litewska delegacja do kłapek marynarki miała przyczepiony znaczek z napisem „5 procent”. Bardzo dużo osób to zauważyło. Zresztą fakt, że Litwa wydaje pięć i ponad pięć procent na obronę i bezpieczeństwo jest zauważalny na świecie. Takie są realia. Z pewnością, mówiąc o zwiększeniu wydatków na obronę, chodzi przede wszystkim o stanowisko Stanów Zjednoczonych. Na razie to sprawdza się — ocenia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Andrzej Puksztó, politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

Na szczycie NATO w 2025, który odbył się w Hadze, zobowiązano się, że kraje członkowskie mają przeznaczać na obronę minimum 3,5 proc. PKB. Przed tegorocznym szczytem Sojuszu Północno-Atlantyckiego opublikowano dane, które państwa najwięcej wydają na obronę. Litwa pod tym względem była liderem,

ponieważ wydatki były na poziomie 5,33 proc. Na dalszych miejscach znalazły się Estonia (5,1 proc. PKB), Łotwa (4,92 proc. PKB), Polska (4,68 proc. PKB) oraz Grecja (3,65 proc. PKB). Stany Zjednoczone wydają na obronę ok. 3,1 proc. PKB, czyli ponad 900 mld dolarów.

Na szczycie w Ankarze postanowiono, że do 2035 r. wydatki na obronę muszą być w granicach 5 proc. PKB. Państwa członkowskie zgodziły się, że próg 5 proc. będzie się składał z dwóch części. 3,5 proc. PKB rocznie mają iść na środki stricte wojskowe, natomiast kolejne 1,5 proc. mogą być przeznaczone na ochronę infrastruktury krytycznej, zapewnienie gotowości cywilnej, rozwój innowacji i wzmocnienie bazy przemysłowej.

Puksztó sądzi, że przez najbliższe lata Litwy utrzyma dotychczasowy kurs i będzie przeznaczała na obronę minimum 5 proc. PKB.

— W moim przekonaniu istnieje wola polityczna koalicji rządzącej i prezydenta do utrzymania wysokiego finansowania sektora obrony. W tej sprawie nie ma dużych wahań. Na tle Grecji lub Hiszpanii wyglądamy naprawdę bardzo dobrze. Jestem przekonany, że Litwa trzyma się tych 5 proc. i będzie trzymała się w przyszłości — podkreśla politolog. ■

Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

MRF
MEDIJŲ
RĖMIMO
FONDAI



■ Naprawdę nie powinniśmy sami siebie biczować — oświadczył Juozas Olekas

Sejm: wyższe kary za uchylanie się od podatków

Sejm RL podejmie decyzję, czy zastrzyć odpowiedzialność za uchylanie się od podatków poprzez rozszerzenie kryteriów określających podatników budzących wątpliwości oraz wprowadzenie nowych środków oddziaływania, takich jak tymczasowe ograniczenie działalności.

We wtorek 20 października parlament podjął decyzję o rozpatrzeniu takich poprawek do ustaw o podatku od wartości dodanej oraz o administracji podatkowej. Jak stwierdził minister finansów Taurimas Valys, według szacunków Państwowej Służby Podatkowej (VMI) zaostrożenie przepisów pozwoliłoby na zebranie do budżetu dodatkowych prawie 200 mln euro.

„Proponowane regulacje pomogłyby (w zebraniu dodatkowych środków do budżetu — BNS) w postaci 157,5 mln euro z podatku od wartości dodanej, 30,5 mln euro z podatku od zysków oraz 9 mln euro z akcyzy” — stwierdził Taurimas Valys, przedstawiając poprawki. „Nie można tego traktować jako efektu rocznego, ponieważ w tej kwocie kumulują się straty z kilku lat” — zaznaczył. Proponuje się, aby od maja 2027 r. umożliwić dla VMI zwrócenie się do sądu o tymczasowe ograniczenie działalności przedsiębiorstwa, jeśli dopuści się ono naruszeń podatkowych, których potencjalna szkoda wyniosłaby co najmniej 400 podstawowych świadczeń socjalnych (lit. bazinė socialinė išmoka, BSI) lub 31,2 tys. euro (od przyszłego roku BSI wzrośnie do 78 euro).

Projekt zakłada, że w przypadku utrudniania lub uniemożliwiania kontroli przedsiębiorstwa poprzez nieprzekazywanie informacji i popełnianie naruszeń, sąd powinien w ciągu trzech dni podjąć decyzję, w jakim zakresie i na jaki okres (ale nie dłużej niż 180 dni) działalność przedsiębiorstwa zostanie ograniczona. W takim przypadku nie ograniczono by rozliczeń przedsiębiorstwa z budżetem, wypłat wynagrodzeń ani innych płatności wskazanych przez sąd.

Opr. A.K. na podst. BNS

Co piąty chory nigdy nie palił. Jak wykryć raka, który nie boli?

Na raka płuca mogą zachorować również osoby, które nigdy nie paliły, nie piją alkoholu i prowadzą zdrowy tryb życia.

Honorata Adamowicz

Pulmonolog, prof. Edvardas Danila w rozmowie z „KW” zwraca uwagę, że niektóre postacie tego nowotworu rozwijają się przez długi czas bezobjawowo. W rezultacie choroba bywa rozpoznawana dopiero w zaawansowanym stadium.

CHOROBA PAPIEŻA

Prof. Edvardas Danila, kierownik Kliniki Chorób Klatki Piersiowej, Immunologii i Alergologii Wydziału Medycznego Uniwersytetu Wileńskiego oraz pulmonolog w Centrum Pulmonologii i Alergologii Szpitala Uniwersyteckiego Santaros Klinikos w Wilnie, zwraca uwagę, że w społeczeństwie wciąż utrzymuje się przekonanie, iż rak płuca jest chorobą wyłącznie palaczy. Tymczasem brak nałogu nie oznacza, że człowiek jest całkowicie bezpieczny.

Historia choroby papieża ponownie skierowała uwagę opinii publicznej na ten problem. Osoby, które nie palą, zdrowo się odżywiają i dbają o kondycję, często zakładają, że nie grozi im rak płuca. Choć palenie tytoniu pozostaje najważniejszym czynnikiem ryzyka, nie jest jedyną przyczyną zachorowania.

— Warto zwracać na to uwagę nie tylko zwykłym ludziom, ale także osobom odpowiedzialnym za politykę zdrowotną, które wciąż nie słyszą naszych apeli dotyczących osób chorujących na raka płuca, mimo że nigdy nie paliły. Palenie tytoniu znacząco zwiększa ryzyko zachorowania, ale nowotwór może rozwijać się również u osób, które nigdy nie sięgały po papierosa. Około 20 proc. lub więcej pacjentów z rakiem płuca nigdy nie paliło, a odsetek takich chorych rośnie. Na rozwój choroby mogą wpływać także czynniki środowi-

skowe i zawodowe, między innymi narażenie na azbest oraz zanieczyszczenie powietrza, w tym pyły zawieszone. U osób niepalących często rozpoznaje się gruczolakoraka, jeden z typów raka płuca — mówi prof. Edvardas Danila w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Dlaczego nowotwór pojawia się również u ludzi, którzy unikają szkodliwych nawyków? Jak wyjaśnia specjalista, w organizmie dochodzi do zmian genetycznych, czyli mutacji. Mogą być one związane z oddziaływaniem czynników środowiskowych, ale część powstaje również naturalnie wraz z wiekiem. Zmieniona informacja genetyczna może sprawić, że komórka zacznie rozwijać się w niekontrolowany sposób i przekształci się w komórkę nowotworową.

Zdrowy styl życia pomaga ograniczać część zagrożeń, ale nie daje całkowitej ochrony przed rakiem. Dlatego nie należy zakładać, że osoby niepalące nie muszą zwracać uwagi na objawy mogące wskazywać na chorobę płuca.

NAJGROŹNIEJSZY, BO CICHY

Przewlekły kaszel może być jednym z objawów raka płuca. Nie oznacza to, że każdy kaszel wskazuje na nowotwór, ale jeśli utrzymuje się długo i nie ma jasnej przyczyny, powinien skłonić do konsultacji lekarskiej.

Nie wszystkie postacie choroby dają jednak podobne sygnały. W przypadku części nowotworów, zwłaszcza gruczolakoraka, guz rozwija się w miększym płuc, nie powodując przez długi czas dolegliwości. Pacjent może nie odczuwać ani bólu, ani kaszlu, a choroba pozostaje nierozpoznana.

— Jeśli kaszel ma niejasną przyczynę i utrzymuje się przez dłuższy czas, trzeba koniecznie brać pod uwagę raka płuca. Wiele postaci tego nowotworu rozwija się w oskrzelach, dlatego kaszel może być jednym z pierwszych objawów. W niektórych przypadkach, szczególnie u osób niepalących, sytuacja wygląda jednak inaczej.

15.>>



W skutecznej walce z chorobą istotna jest wczesna diagnostyka
| Fot. Marian Paluszkiewicz

14.>>

Gruczołakorak najczęściej rozwija się w samym mięszu płuc i przez długi czas nie powoduje żadnych odczuwalnych dolegliwości. Człowiek nie odczuwa ani bólu, ani kaszlu. Choroba rozwija się po cichu, dlatego diagnoza często zostaje postawiona dopiero w zaawansowanym stadium. Właśnie dlatego tak ważna jest wczesna diagnostyka. Tomografia komputerowa klatki piersiowej może pomóc wykryć niewielkie zmiany w płucach, których człowiek jeszcze nie odczuwa. Potrzebę wykonania takiego badania należy jednak oceniać indywidualnie, biorąc pod uwagę czynniki ryzyka i zalecenia lekarzy — wyjaśnia prof. Edvardas Danila.

RAK WYKRYTY WCZEŚNIE MOŻE BYĆ SKUTECZNIE WYLECZONY

Rak płuca należy do najgroźniejszych chorób nowotworowych, ale diagnoza nie musi oznaczać wyroku. Rokowania zależą między innymi od rodzaju nowotworu, stopnia jego zaawansowania oraz możliwości zastosowania odpowiedniego leczenia.

Jak podkreśla prof. Danila, niektóre postacie raka płuca, zwłaszcza występujące u osób niepalących, rozwijają się powoli. Jeśli guz zostanie wykryty, zanim rozprzestrzeni się na inne tkanki i narządy, leczenie może przynieść bardzo dobre rezultaty.

— Jeśli wykryjemy niewielką zmianę we wczesnym stadium, istnieje bardzo duża szansa, że po jej chirurgicznym usunięciu lub zastosowaniu radioterapii pacjent całkowicie wyzdrowieje i nie będzie miał już żadnych problemów. Nie wszystkie guzy płuca rozwijają się jednak w ten sam sposób. Niektóre postacie nowotworu stosunkowo wcześnie naciekają na sąsiednie tkanki i inne narządy, tworząc przerzuty. W takich przypadkach szanse na całkowite wyleczenie są znacznie mniejsze — wyjaśnia pulmonolog.

Przebieg choroby może być bardzo różny, dlatego kluczowe znaczenie ma ustalenie jej rodzaju i stopnia zaawansowania. W za-



Historia choroby papieża Leona XIV ponownie skierowała uwagę opinii publicznej na problem dot. raka płuc **Fot. EPA-ELTA**

Przewlekły kaszel może być jednym z objawów raka płuca. Nie oznacza to, że każdy kaszel wskazuje na nowotwór, ale jeśli utrzymuje się długo i nie ma jasnej przyczyny, powinien skłonić do konsultacji lekarskiej.

leżności od sytuacji lekarze mogą zastosować operację, radioterapię lub inne metody leczenia.

Możliwości pomocy pacjentom z zaawansowanym nowotworem również się rozwijają. Nowoczesne leki mogą spowalniać wzrost guza, hamować postęp choroby i pozwalać na dłuższe utrzymanie efektów terapii. Nie zastępuje to wczesnego rozpoznania, ale daje dodatkowe możliwości osobom, u których choroba została wykryta na późniejszym etapie.

BADANIA DLA OSÓB NIEPALĄCYCH

— Nie ma jednej, obowiązującej na całym świecie odpowiedzi na pytanie, kiedy należy rozpocząć badania w kierunku raka płuca i jak często je wykonywać. Zalecenia różnią się w zależności od kraju, a programy przesiewowe powinny uwzględniać zarówno ich potencjalne korzyści, jak i możliwe ryzyko. Na Litwie przygotowano propozycję programu, w ramach

którego osoby w wieku 50-70 lat, niezależnie od tego, czy palą, miałyby wykonywać tomografię komputerową klatki piersiowej co trzy lata. Program nie został jeszcze zatwierdzony, choć pilotażowe badanie przyniosło bardzo dobre wyniki — podkreśla lekarz.

Profesor zapowiada dalsze działania na rzecz wdrożenia tej inicjatywy i zwracania uwagi osób odpowiedzialnych za politykę zdrowotną na problem raka płuca u osób niepalących. Badania mogłyby pomóc wykrywać niewielkie zmiany, zanim pojawią się dolegliwości lub nowotwór się rozprzestrzeni.

Jednocześnie tomografia komputerowa nie powinna być wykonywana bez uzasadnienia medycznego. Potrzebę badania należy oceniać na podstawie dowodów naukowych, indywidualnego ryzyka oraz zaleceń lekarza.

— Rak płuca może dotknąć również osoby, które nigdy nie paliły i prowadzą zdrowy tryb życia. Przewlekłego kaszlu o niejasnej przyczynie nie należy lekceważyć, ale trzeba też pamiętać, że choroba może rozwijać się bezobjawowo. Dlatego wiedza o czynnikach ryzyka, dostęp do diagnostyki i rozmowa o możliwościach wczesnego wykrywania nowotworu są ważne nie tylko dla poszczególnych pacjentów, lecz także dla całego systemu ochrony zdrowia — podkreśla prof. Danila. ■

Polskie delegacje na cmentarzach z okazji Dnia Wszystkich Świętych

Z okazji zbliżających się tegorocznych uroczystości 1 listopada przedstawiciele Ambasady RP i Instytutu Polskiego w dniach 22 października – 1 listopada 2026 r. odwiedzą liczne miejsca pamięci i cmentarze w Litwie.

Czwartek, 22 października

Radca Minister Ambasady RP w Wilnie Artur Soroko, Radca Ambasady RP w Wilnie Jacek Tarasiuk:

Brunele 9.30;
Kawszedoły 10.00;
Podbrzezie 10.30;
Gliniszki 11.15;
Dubinki 12.45;
Szyrwinty 14.00.

Piątek, 23 października

Attaché Obrony, Wojskowy, Morski i Lotniczy płk Sławomir Świątek:

Ponary Górne 9.30;
Skorbuciamy 10.15;
Ponary 11.00;
Piktotańce 11.45;
Kolonja Wileńska 12.30.

Minister Pełnomocny Ambasady RP, Dyrektor Instytutu Polskiego Piotr Drobnia:

Nowa Wilejka 9.30;
Grygajcie 10.00;
Łożniki 10.45;
Szumsk 11.30;
Miedniki 12.15.

Radca Ambasady RP w Wilnie, Konsul Zbigniew Ciosek:

Niemenczyn, kościół 9.45;
Niemenczyn, cmentarz 10.00;
Sużany 10.45;
Balingródek 12.30;
Maguny 13.00;
Bujwidze 13.30.

Poniedziałek, 26 października

Chargé d'affaires a.i. Rafał Poborski:

Mejszagola, cmentarz 9.45;
Mejszagola (grób ks. J. Obrembskiego) 10.15;
Dukszty Pijarskie 11.30;
Kurliszki 12.00;
Dowgierdziszki 12.45;
Troki 13.15;
Stare Troki 13.45.

Środa, 28 października

I Radca Ambasady RP w Wilnie Paweł Gębski, I sekretarz Ambasady RP w Wilnie Tomasz Dąbrowka:

Podbrodzie 10.00;
Powiewiórka 10.20;
Zułów 10.40;
Święciany 11.15;
Nowe Święciany 12.00;
Hoduciszki 13.30.

Radca Minister Ambasady RP w Wilnie Artur Soroko, II Sekretarz Ambasady RP w Wilnie Wojciech Kłyś:

Sangieliszki 10.00;
Soleczniki 11.00;
Koniuchy 12.00;
Butrymańce 12.45.

Czwartek, 29 października

Radca Minister Ambasady RP w Wilnie Jolanta Wójcik-Niedzielska, II Sekretarz Ambasady RP w Wilnie, Konsul Barbara Bralewska-Beczak:

Rudniki 9.00;
Podbrzezie 10.30;
Niewoniańce 11.00;
Jacewicze 11.30;
Ejszyszki 12.00;
Koleśniki 12.45.

Piątek, 30 października

Minister Pełnomocny, Konsul Generalny Dariusz Wiśniewski:

Mamowo 8.45;
Orany 10.00;
Dubicze 11.00;
Marcinkiańce 12.00;
Druskienniki 13.00;
Kopciowo 15.00;
Krysztan 16.00;
Olita 17.00.

Niedziela, 1 listopada

Chargé d'affaires a.i. Rafał Poborski, Kierownik Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady RP w Wilnie, Minister Pełnomocny – Konsul Generalny Dariusz Wiśniewski:

Cmentarz na Starej Rossie (Mauzoleum Matki i Serca Syna) 14.00;
Cmentarz na Starej Rossie (Kaplica Powstańców Styczniowych);
Cmentarz na Nowej Rossie (Kwatera Polska – przejście przez Cmentarz na Starej Rossie);
Cmentarz na Antokolu (Pieta, Kwatera wojenna, Kwatera garnizonowa Pułku 4. Ułanów Zaniemeńskich);
Cmentarz Parafialny przy Kościele św. Piotra i Pawła (groby Rodziny Zawadzkich).

Po godz. 14.00 dyplomaci wezmą udział w corocznej akcji „Światelko dla Rossy”, organizowanej przez Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą, m.in. przy wsparciu Ambasady RP w Wilnie. Pracownicy Instytutu Polskiego: Cmentarz Kalwaryjski; Cmentarz Bernardyński; Kwatera Polska na Cmentarzu na Zakrecie; Pomnik upamiętniający Sz. Konarskiego. ■

Inf. Ambasada RP w Wilnie



■ Fot. Marian Paluszkiwicz

Medal Senatu RP dla dr. Kazimierza Czernisa, astronoma i astrofizyka z Uniwersytetu Wileńskiego

Dr Kazimierz Czernis, astronom i astrofizyk z Uniwersytetu Wileńskiego, otrzymał Medal Senatu w uznaniu osiągnięć naukowych i sposobu, w jaki kreuje dumę narodową.

Nagrodzony jest Polakiem, obywatelem Litwy, odkrywcą lub współodkrywcą licznych planetoid, z których część otrzymała nadane przez niego nazwy związane z Polską.

Marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska wręczyła medal 13 października 2026 r. na uroczystości w Senacie córce naukowca – Alinie Černytė.

„To bardzo wzruszająca uroczystość. Nie ma nic piękniejszego niż odkrywanie tajemnic wszechświata, a jeszcze piękniejsze jest to, że odkrywca nadaje polskie nazwy swoim odkryciom. Jest to piękne myślenie o Polsce, o polskiej kulturze, o polskich bohaterach” – powiedziała marszałek Senatu.

Alina Černytė w imieniu swego ojca podziękowała za przyznanie mu senackiego medalu, wyrażając jego wdzięczność za uhonorowanie go tym wyjątkowym wyróżnieniem. Sam dr Czernis, który nie mógł wziąć udziału w uroczystości, w wypowiedzi wideo powiedział, że astronomia jest dla niego czymś więcej niż nauką. To dla niego poznawanie świata, łączenie ludzi i przyjaźnie ponad granicami. Ocenił, że medal to wyraz uznania dla przyjaźni i współpracy polsko-litewskiej. Wyraził nadzieję, że więzi polsko-litewskie wśród astronomów będą dalej się rozwijać.

O przyznanie medalu wystąpiły do Senatu Polskie Towarzystwo Astronomiczne i Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii. W spotkaniu uczestniczyli prezes PTA prof. Michał Tomczak i prezes PTMA Sebastian Soberski.

Kazimierz Czernis m.in. nadał nazwy dwóm asteroidom: Iwanowska i Dziewulski, honorując w ten sposób dwoje profesorów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, przed wojną pracujących w Wilnie na Uniwersytecie Stefana Batore-



■ Uroczyste wręczenie medalu senackiego Fot. Tomasz Paczos, Kancelaria Senatu RP

Kazimierz Czernis urodził się 11 listopada 1958 r. w Wilnie. Jest astronomem i astrofizykiem pracującym w Instytucie Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Wileńskiego. Jego działalność badawcza obejmuje fotometrię gwiazd, strukturę Drogi Mlecznej, Układ Słoneczny, komety i planetoidy.

go. Nadał on także odkrytym przez siebie lub współodkrytym planetoidom nazwy na cześć rektorów i profesorów Akademii i Uniwersytetu Wileńskiego, Towarzystwa Jezusowego oraz Szkoły Głównej Wielkiego Księstwa Litewskiego – Skarga, Alabiano, Poczobut, Sarbievius, Gucevicus, na cześć świętych i duchownych związanych z Polską i Litwą – Faustina, Casimir, Ledochowska i Andrasz. Uhonorował także nazwami planetoid Henryka Sienkiewicza i Aka-

demie Ignatianum w Krakowie, polskich astronomów: Jana Walerego Jędrzejewicza, Ireneusza Włodarczyka i Roberta Janusza.

Kazimierz Czernis urodził się 11 listopada 1958 r. w Wilnie. Jest astronomem i astrofizykiem pracującym w Instytucie Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Wileńskiego. Jego działalność badawcza obejmuje fotometrię gwiazd, strukturę Drogi Mlecznej, Układ Słoneczny, komety i planetoidy. Dr Czernis jest liderem projektu poszukiwania planetoid w należącej do Uniwersytetu Wileńskiego Obserwatorium Astronomicznym Moletai.

W 2012 r. odkrył tansplutonowy obiekt 420356 Praamzius, który jest kandydatem na planetę karłowatą. Jest odkrywcą lub współodkrywcą ponad 250 planetoid i 25 komet. Na jego cześć hiszpańsko-wenezuelski astronom Orlando A. Naranjo nadał odkrytej przez siebie planetoidzie nazwę 29692 Černis.

■
senat.gov.p

Litwa chce przestać, a nie może. Czeka nas kolejna zmiana czasu

W nocy z soboty na niedzielę na Litwie przekreścamy wskazówki zegara o godzinę do tyłu. Wiecznie podłączone do internetu telefony oczywiście zrobią to w większości bez naszej pomocy. Niemniej, Litwa chce zerwać z tym zwyczajem — ale nie może. A powodów do zerwania jest sporo.

Zmiana nastąpi w nocy z 24 na 25 października. Na Litwie wskazówki zegarów zostaną cofnięte o godz. 4:00 nad ranem, w Polsce o 3:00. Czas zimowy potrwa do ostatniej niedzieli marca, czyli do 28 marca 2027 r.

Wszyscy pośpiemy godzinę dłużej. Niby dobrze, ale nie do końca, bo jak wskazują eksperci, to rozregulowuje organizm. To jedna z przyczyn, dlaczego Litwa i wiele innych krajów chcą zrezygnować z tego zwyczaju. W sąsiedniej Polsce „na wszelki wypadek” na godzinę staną nawet pociągi, aby nie narobić kłopotów.

KŁOPOT DLA KOLEII I LOGISTYKI

Zmiana czasu to nie tylko przestawienie zegarka w kuchni. Polski przewoźnik PKP Intercity poinformował, że w noc przejściową 14 pociągów zatrzyma się na ok. godzinę na wyznaczonych stacjach, by poczekać na zmianę czasu i dalej jechać zgodnie z rozkładem zimowym. Przykładowo IC Karkonosze z Warszawy do Szklarskiej Poręby przyjedzie do Kalisza o 2:25 czasu letniego, a odjedzie o 2:27 czasu zimowego.

Dr Piotr Sosnowski z Katedry Logistyki Uniwersytetu Łódzkiego wymienia koszty. Wskazuje na problemy z rozliczaniem pracy zmianowej, ewidencją czasu pracy kierowców, zwłaszcza przy ręcznych wpisach do tachografów, a także na ryzyko, że przy transporcie intermodalnym nie uda się zgrać przeładunku między pociągiem, statkiem i ciężarówką.

Z sezonowego czasu chcą zrezygnować nawet daleko położone Stany Zjednoczone. W lipcu tego roku Izba Reprezentantów stosunkiem głosów 308 do 117 opowiedziała się za wprowadze-



Im mniej liści zasłania zegar na „Giedymince” widoczny w górnym prawym rogu zdjęcia, tym bliżej jesteśmy zmiany czasu na zimowy **Fot. Apolinary Klonowski**

niem stałego czasu letniego. Inicjatywę poparł wtedy prezydent Donald Trump.

LITWA CHCE PRZEWODZIĆ ZMIANOM

Na Litwie sprawa wracała już w tym roku. Wiosną, po przejściu na czas letni, ówczesna premier Inga Ruginienė zapowiedziała, że Litwa obejmie przywództwo w tej kwestii podczas swojej prezydentury w Radzie UE w pierwszym półroczu 2027 r. Przyznała, że gdyby chodziło jedynie o krajowe przepisy, sprawę łatwo byłoby załatwić, ale decyzje zapadają na poziomie unijnym.

Rozmowy w Radzie UE miał prowadzić minister łączności Juras Taminskas. Celem, jak mówiła premier, jest porozumienie, dzięki któremu żaden kraj Unii nie będzie musiał przestawiać zegarków. W międzyczasie jednak Inga Ruginienė podała się do dymisji, a nowy premier Mindaugas Sinkevičius jeszcze nie wyjawiał swojego stanowiska na temat zmiany czasu.

UNIJNY PAT

Przestawianie zegarków w całej Wspólnocie wprowadzono w 1980 r., by lepiej wykorzystywać światło dzienne, a obecne zasady reguluje

dyrektywa obowiązująca od 2001 r. Dziś argument oszczędności energii w zasadzie stracił znaczenie. Tradycja jednak sięga jeszcze dalej, roku 1916, gdy Niemcy przestawili wskazówki, aby oszczędzać węgiel na potrzeby prowadzenia wojny. Logika była prosta: w czasie letnim dłużej korzystamy ze słońca, więc produkcja prądu jest mniej potrzebna, zostaje więcej węgla na inne cele.

W 2018 r. Komisja Europejska przeprowadziła konsultacje, w których zebrano rekordowe 4,6 mln odpowiedzi; 84 proc. respondentów opowiedziało się za zniesieniem zmian czasu. Rok później Parlament Europejski zagłosował za odejściem od tej praktyki, a nowe zasady miały obowiązywać od kwietnia 2021 r. Sprawa utknęła jednak w Radzie UE, bo państwa nie potrafią się porozumieć, przy którym czasie zostać — letnim czy zimowym.

KE rozpoczęła analizy korzyści i strat, ma być udostępniona latem 2027 r. Tymczasem — życzymy większej cierpliwości po krótszej o godzinę nocy i pocieszenia się myślą, że w końcu marca pośpiemy „dłużej”.

Opr. A.K. na podst. BNS, PAP, mat. pras., congress.gov

Prezydent reanimuje temat metra w Wilnie. Tym razem z nieco innej perspektywy

Prezydent Litwy „odkopał” temat metra w Wilnie. Temat tak długo drażony, że gdyby z taką konsekwencją drażono tunele dla metra, to mielibyśmy już co najmniej 50 km linii. Niemniej, prezydent temat przedstawił z nowej perspektywy, bardziej „aktualnej geopolitycznie”.

KWESTIA BEZPIECZEŃSTWA

O stanowisku prezydenta poinformował we wtorek, 20 października, na antenie Żinių radijas jego główny doradca ds. polityki gospodarczej i społecznej Vaidas Augustinavičius. Jego zdaniem sensowne byłoby ponowne przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści oraz ocena projektu w nowym kontekście geopolitycznym. Chodzi o sprawdzenie, czy metro spełniałoby kryteria projektu o podwójnym przeznaczeniu, czyli służyłoby nie tylko transportowi, lecz także bezpieczeństwu narodowemu.

Podziemna infrastruktura mogłaby pełnić funkcję schronu, a w tunelach mogłyby działać sieci łączności. Doradca wskazał też, że warto rozważyć częściowe finansowanie inwestycji ze środków unijnych w ramach nowego Funduszu Konkurencyjności. Zastosowanie metra jako schronu przywoływali wcześniej dziennikarze i publicyści — intensywniej od początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

TRZY DEKADY DEBATOWANIA

O metrze w Wilnie dyskutuje się od dekad. Zwolennicy przekonują, że inwestycja przyciągnęłaby wielomilionowy kapitał i uwolniła miasto od korków. Przeciwnicy odpowiadają, że stolica ma zbyt mało mieszkańców, by budowa się opłacała, a prace ziemne zaszkodziłyby dziedzictwu kulturowemu.

Pomysł wpisania metra do planu rozwoju miasta w latach 2000-2002 promował ówczesny mer Artūras Zuokas. Zaczęło się odbijanie piłeczki. Powstawały kolejne studia opłacalności i analizy. Potrzebne było prawo.

Droga do ustawy pozwalającej na budowę metra była wyboista. W 2014

r. prezydent Dalia Grybauskaitė zawetowała ustawę o metrze, uznając ją za sprzeczną z przepisami o koncesjach. Rok później ówczesny premier Algirdas Butkevičius nazywał pomysł utopią, a pod koniec 2016 r. Sejm zrezygnował z głosowania nad projektem.

Rząd wrócił do tematu w 2018 r. Przewodniczący zarządu stowarzyszenia „Metro sąjūdis” Juozas Zyklus wyliczał wówczas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, że pierwsza, siedmiokilometrowa linia powstałaby w cztery lata i kosztowałaby 300 mln euro, a docelowo miasto potrzebuje sieci o długości ok. 45 km.

Przekonywał, że do metra przesiadłaby się trzecia część mieszkańców. Wtedy, w 2018 r., sceptyczna była m.in. Rita Tamašunienė, ówczesna przewodnicząca frakcji AWPL-ZChR w Sejmie. Jej zdaniem Wilno jest zbyt małym miastem, by metro się opłacało, a ważniejsze są problemy wykluczenia społecznego i ubóstwa.

Jesienią 2018 r. Sejm przyjął jednak ustawę o realizacji projektu, umożliwiając prywatnym inwestorom podjęcie budowy. Przepisy weszły w życie na początku 2020 r. Metra jednak jak nie było, tak nie ma.

Źródła „Kuriera Wileńskiego” z kolei mówią, że były nieoficjalne konsultacje na temat szybkiego metra, nadziem-

nego, a na niektórych odcinkach podziemnego — bo Wilno mieści się na bardzo nierównej powierzchni. Pomysł ten, jak wskazywali niektórzy inżynierowie, jest znacznie bardziej realny, nie mniej warty uwagi niż pomysł metra.

GŁOS PUBLICYSTÓW

Za budową metra od lat opowiadali się na łamach „Kuriera Wileńskiego” publicyści. W felietonach z 2025 i 2026 r. nazywali je dla Wilna cywilizacyjną koniecznością, wskazując na korki i na to, że metro mogłoby służyć jako schron w razie wojny. To ta sama argumentacja, którą podniosła Kancelaria Prezydenta RL.

Na Litwie wielokrotnie niemożliwe rzeczy okazywały się możliwe, jeśli temat stawał się ważny z perspektywy obronności. Czy będzie tak tym razem, nie wiadomo — ale obrazki Kijowian chowających się przed rosyjskimi rakietami właśnie w metrze okrażały wszystkie media i profile na Litwie. Jakiś ślad w pamięci i wyobraźni na pewno to zostawiło, także polityków. Można więc twierdzić, że zbliżamy się do materializacji pomysłu metra w Wilnie, jak nigdy dotąd. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, KW, A.P., mat. pras.



W metrze warszawskim jest stacja „Dworzec Wileński”. Ale paradoksalnie w Wilnie metra nie ma... Fot. Apolinary Klonowski

Od Atlantyku do Pszczelnika. Historyczny lot, który trwa do dziś

Mieli przed sobą Atlantyk, tysiące kilometrów i jedno marzenie — dolecieć z Nowego Jorku do Kowna. Wiedzieli, że podejmują ogromne ryzyko. Nie wiedzieli tylko, że ich podróż zakończy się kilkaset kilometrów przed celem, w lesie pod Pszczelnikiem. Dziewięćdziesiąt trzy lata później ich lot wciąż trwa. Tym razem z Pszczelnika na ekran.

LAS JEST CICHY

W Pszczelniku trudno dziś wyobrazić sobie noc z 16 na 17 lipca 1933 r. Nie ma już tamtego samolotu, tamtego huk, dymu i ognia. Nie ma dwóch pilotów, którzy przez ponad 37 godzin lecieli nad oceanem i Europą, coraz bliżej swojej ojczyzny. Został pomnik. Została pamięć. Została historia, która dla jednych jest opowieścią o największym litewskim wyczynie lotniczym, dla innych — tragiczną zagadką, a dla jeszcze innych — niezwykłym mostem między Litwą, Polską i Stanami Zjednoczonymi. Teraz do Pszczelnika wracają także filmowcy. Powstaje pełnometrażowy dokument o dwóch litewskich lotnikach, Steponasie Dariusie i Stasysie Girėnasie. Roboczy tytuł filmu brzmi „Lituanica”. Ma to być nie tylko opowieść o słynnym locie. Twórcy chcą ponownie przyjrzeć się jego przebiegowi, ostatnim godzinom i tajemnicy katastrofy. Wykorzystają archiwalne fotografie i filmy, współczesne zdjęcia, rekonstrukcje fabularne oraz CGI i animację 3D. Chcą sprawić, aby widz jeszcze raz zobaczył „Lituanicę” w powietrzu.

MARZENIE DWÓCH EMIGRANTÓW

Zanim jednak pojawił się film, była Ameryka. Steponas Darius i Stasys Girėnas byli Litwinami, ale dużą część swojego życia związali ze Stanami Zjednoczonymi. Obaj należeli do pokolenia emigrantów, dla których Ameryka była miejscem pracy, życiowych szans i nowych początków. Darius urodził się w 1896 r. Jako młody człowiek wyjechał z rodziną do USA. W czasie I wojny światowej jako ochotnik służył w armii amerykańskiej i walczył we Francji. Potem wrócił na Litwę, gdzie wstąpił do wojska, uczestniczył w walkach o niepodległość i został kapitanem lotnictwa. Nie był



Robert Lewandowski, producent filmowy i prezes Zarządu LUXURY Care & More w Szczecinie

Fot. Leszek Wątróbski

jednak człowiekiem, którego można zamknąć w jednym zawodzie. Interesował się sportem, grał w piłkę nożną, przyczyniał się do rozwoju koszykówki i baseballu na Litwie, uprawiał łyżwiarstwo szybkie. Był człowiekiem energicznym, pełnym pomysłów i przekonania, że granice są przede wszystkim po to, aby je przekraczać. To on stał się duchem transatlantyckiej wyprawy. Girėnas był inny. Bardziej techniczny, dokładny, opanowany. Pochodził z wielodzietnej rodziny. Po wczesnym osieroceniu wyjechał do USA. Podczas I wojny światowej pracował jako mechanik w jednostce lotniczej. Lotnictwo pozostało jego pasją. Zdobył licencję pilota komercyjnego, zajmował się transportem lotniczym i szkolił młodych lotników. Zasłynął niezwykłą precyzją. Był człowiekiem, który ufał nie tylko odwadze, ale także technice.

W „Lituanice” obaj znaleźli swoje miejsce. Darius — jako pomysłodawca i człowiek napędzający przedsięwzięcie. Girėnas — jako pilot, mechanik i specjalista od technicznej strony wyprawy.

SAMOLOT, KTÓRY MIAŁ POKONAĆ OCEAN

Ich samolot nosił nazwę „Lituanica”. Była to jednosilnikowa Bellanca CH-300 Pacemaker. Nie wyglądała jak maszyna stworzona do przechodzenia do historii. A jednak właśnie ona miała stać się symbolem litewskiej odwagi. Plan był prosty tylko na papierze. Nowy Jork. Atlantyk. Europa. Kowno. Bez międzylądowania. W nocy z 16 na 17 lipca 1933 r. rozpoczęli swój lot z lotniska Floyd Bennett Field w Nowym Jorku. Przed nimi było ponad sześć tysięcy kilometrów drogi. Za nimi — Ameryka, w której żyli, pracowali i gdzie narodziło się ich marzenie. Lecieli długo. Godzina za godziną. Dzień przeszedł w noc, noc w kolejny dzień. Za oknami samolotu przesuwali się Atlantyk. W środku dwóch ludzi i maszyna, od której zależało wszystko. Po 37 godzinach i 11 minutach mieli za sobą ogromną część trasy. Do Kowna pozostało około 650 km. Wydawało się, że są już niemal u celu. I wtedy „Lituanica” zniknęła z nieba. Rozbiła się w lesie pod Pszczelnikiem, na terenie dzisiejszego województwa zachodniopomorskiego. Darius i Girėnas zginęli. Do Kowna było tak blisko. Ta odległość — ok. 650 km — przez wszystkie następne dziesięciolecia będzie działała na wyobraźnię. Bo ich lot zakończył się nie na oceanie, nie podczas startu, nie tysiące kilometrów od celu. Zakończył się niemal u kresu drogi. Katastrofa natychmiast stała się tragedią narodową Litwy.

Ale z czasem pojawiło się również pytanie: co właściwie wydarzyło się w ostatnich minutach lotu? I to pytanie wciąż nie daje spokoju. Tajemnica ostatnich minut. Wokół katastrofy narosło wiele hipotez. Jedne wskazywały na trudne warunki atmosferyczne.

20.>>

Inne na zmęczenie pilotów, problemy techniczne czy możliwość błędów w czasie lotu. Pojawiały się również teorie o ostrzelaniu samolotu. Historia „Lituaniki” zaczęła więc żyć własnym życiem. Legenda mieszała się z dokumentami, pamięć z domysłami, a emocje z próbami technicznego wyjaśnienia katastrofy.

Twórcy nowego filmu nie chcą jednak poprzestać na kolejnej opowieści o bohaterach. Chcą zajrzeć do środka samolotu. Właśnie temu mają służyć nowoczesne technologie. CGI i animacja 3D pozwolą odtworzyć trasę lotu, pracę maszyny, działanie urządzeń pokładowych oraz możliwe scenariusze ostatnich chwil „Lituaniki”. To ważna zmiana perspektywy. Widz nie będzie musiał jedynie uwierzyć w jedną z hipotez. Będzie mógł zobaczyć rekonstrukcję wydarzeń i samemu prześledzić drogę, którą pokonywali dwaj piloci. Pszczelnik pamięta.

Od katastrofy minęły 93 lata. A jednak w Pszczelniku pamięć nie zniknęła. Każdego roku przy pomniku spotykają się przedstawiciele Polski i Litwy, dyplomaci, samorządowcy, mieszkańcy i osoby, dla których historia dwóch pilotów stała się częścią własnej biografii. Są kwiaty, wieńce, znicze, przemówienia, modlitwa i chwila ciszy. Wtedy odległość między Nowym Jorkiem a Pszczelnikiem przestaje mieć znaczenie. Bo „Lituanica” stała się czymś więcej niż samolotem. Stała się symbolem. Dla Litwinów — symbolem odwagi, niepodległości i marzenia o miejscu swojego kraju w świecie. Dla Polski — częścią historii miejsca, w którym zakończyło się życie dwóch litewskich bohaterów. Dla Polaków i Litwinów — jednym z najbardziej niezwykłych punktów wspólnej pamięci. Film rodzi się z pamięci. Pomysł na film nie pojawił się przypadkiem.

Producent Robert Lewandowski zainteresował się historią Dariusza i Girėnasa po wizycie na Pojezierzu Myśliborskim. Opowieść o lotnikach usłyszał w Muzeum Pojezierza Myśliborskiego. Historia na tyle go zainteresowała, że postanowił zrobić z niej film. Tak rozpoczęła się kolejna podróż „Lituaniki”. Tym razem nie samolotem. Zaczęły się rozmowy, poszukiwania dokumentów i kontakty z ludźmi, którzy przez lata



■ „Lot ku legendzie” Fot. z czołówki filmu

zajmowali się pamięcią o litewskich pilotach. Jedną z ważnych postaci stał się Wiesław Wierchoś, konsul honorowy Republiki Litewskiej w Szczecinie. Jego zaangażowanie pomogło otworzyć drogę do kontaktów z Litwą. Projekt zaczął nabierać międzynarodowego charakteru. Bo inaczej być nie mogło. Historia Dariusza i Girėnasa należy jednocześnie do Litwy, Polski i USA. Nowy Jork — tutaj „Lituanica” wzniosła się w powietrze. Chicago — tutaj rozwijało się życie litewskiej emigracji, z której wyrastali bohaterowie tej historii. Wilno i Kowno — tam znajduje się pamięć o pilotach i ich narodowe dziedzictwo. Pszczelnik — tutaj zakończył się lot. Dlatego ekipa filmowa planuje zdjęcia właśnie w tych miejscach. To nie będzie więc film zamknięty w jednym

kraju. Będzie podróżą śladami dwóch ludzi. od Atlantyku do Pszczelnika.

TRZY KRAJE, JEDNA HISTORIA

Po stronie litewskiej prowadzone są rozmowy z instytucjami i muzeami. Szczególnie ważne jest Kowno, gdzie zachowały się materiały związane z „Lituanicą”. Dokumentalna opowieść wymaga bowiem czegoś więcej niż pięknych zdjęć i archiwalnych fotografii. Potrzebuje dowodów. Każdy dokument może zmienić interpretację wydarzeń. Każda fotografia może pokazać szczegół wcześniej niezauważony. Każda gazeta może powiedzieć coś o tym, co wiedzieli ludzie w pierwszych godzinach po katastrofie.

22.>>



■ Pszczelnik 2026, wspólna modlitwa Fot. Leszek Wątróbski

21.>>

Dlatego projekt opiera się na szerokiej, międzynarodowej kwerendzie archiwalnej.

Bez Stanów Zjednoczonych nie byłoby „Lituaniki”. To tutaj Darius i Girėnas znaleźli swoje miejsce po emigracji. Tutaj pracowali. Tutaj latali. Tutaj przygotowali samolot. Tutaj litewska diaspora pomagała w realizacji ich wielkiego przedsięwzięcia. I tutaj rozpoczął się ostatni lot. Dlatego filmowcy chcą dotrzeć do Nowego Jorku i Chicago.

To będzie również opowieść o litewskich emigrantach w Ameryce — o ludziach, którzy nie zapomnieli o kraju przodków i pomogli dwóm lotnikom zrealizować plan, który dla wielu musiał wyglądać jak szaleństwo. Polska jest w tej historii czymś więcej niż tylko krajem, na którego terytorium spadł samolot. Pszczelnik stał się miejscem pamięci. Przez dziesięciolecia przyjeżdżali tu Litwini. Odbýwały się uroczystości. Spotykali się politycy i dyplomaci. Kolejne pokolenia poznawały historię dwóch pilotów. Współczesne obchody rocznicowe pokazują, że Pszczelnik stał się jednym z symbolicznych miejsc relacji polsko-litewskich. W 2026 r., podczas obchodów 93. rocznicy katastrofy, znów spotkali się tu przedstawiciele obu państw. Była to kolejna odsłona pamięci, która trwa mimo upływu czasu.

LUDZIE DRUGIEGO PLANU

W filmie o dwóch wielkich bohaterach nie mniej ważni są ci, którzy dzisiaj próbują ocalić ich historię. To lokal-

ni samorządowcy. Pracownicy muzeów. Dyplomaci. Historycy. Archiwiści. Filmowcy. Ludzie zajmujący się animacją. Operatorzy. Kompozytor. I ci, którzy po prostu od lat przychodzą do Pszczelnika. Producent Robert Lewandowski jest obecnie w trakcie kompletowania międzynarodowego zespołu. Do projektu mają dołączyć między innymi reżyser animacji wraz z zespołem animacyjnym oraz kompozytor muzyki. To właśnie oni mają sprawić, że wydarzenie sprzed prawie wieku przemówi językiem XXI w. Film, który musi wznieść się w powietrze. Dokument znajduje się obecnie na etapie zaawansowanego developmentu. Jest roboczy scenariusz. Trwają rozmowy o partnerstwach i patronatach w Polsce, na Litwie i w USA. Projekt otrzymał także wsparcie dyplomatyczne. Przed ekipą wciąż wiele pracy. Trzeba zamknąć finansowanie. Doprowadzić do końca kwerendy. Uzyskać dostęp do kolejnych archiwów. Zrealizować zdjęcia w kilku krajach. Zbudować cyfrową „Lituanicę”. Odtworzyć jej lot. A przede wszystkim znaleźć odpowiedź na pytanie, które od 1933 r. wraca jak echo: dlaczego spadli?

NIE TYLKO FILM

Jest jeszcze jeden powód, dla którego ta produkcja może okazać się ważna. Dzisiaj, kiedy granice między państwami są dla nas czymś codziennym, trudno wyobrazić sobie, jak wielkim wydarzeniem był lot dwóch ludzi, którzy postanowili pokonać Atlantyk i dolecieć do odrodzonej Litwy. Nie

mieli współczesnej elektroniki. Nie mieli GPS. Nie mieli komfortu dzisiejszych samolotów. Mieli mapy, przyrządy, doświadczenie, wiedzę techniczną i ogromną determinację. A przede wszystkim mieli marzenie. Darius i Girėnas chcieli, aby o Litwie usłyszał świat. Ostatecznie świat usłyszał o nich. W Pszczelniku łatwo zrozumieć, dlaczego ta historia przetrwała. Stojąc przed pomnikiem, trudno myśleć o liczbach. O kilometrach. Prędkości. Pojemności zbiorników paliwa. Wysokości lotu. Można natomiast pomyśleć o dwóch ludziach siedzących w ciasnym kokpicie. O zmęczeniu. O ciemności. O świadomości, że gdzieś daleko przed nimi znajduje się Kowno. I o tym, że są już tak blisko. A potem — nagle — las. Cisza. Koniec. Tylko że ten koniec nigdy nie był końcem. Bo Darius i Girėnas pozostali w pamięci Litwy. Pozostali w Pszczelniku. Pozostali w historii polsko-litewskich relacji. Pozostali wśród litewskiej diaspory w Ameryce. A teraz mają powrócić na ekran. Nie jako dwie zamknięte w podręczniku postacie, lecz jako ludzie z krwi i kości — odważni, ambitni, czasem zapewne zmęczeni i pełni obaw, ale gotowi polecieć dalej. Film „Lituanica” ma rozpocząć tę podróż jeszcze raz. Z Nowego Jorku. Nad Atlantykiem. Przez Europę. Do Pszczelnika. I dalej — do Kowna, którego nigdy nie zobaczyli. Bo są takie loty, które kończą się katastrofą. I są takie, które trwają znacznie dłużej niż życie ich pilotów. ■

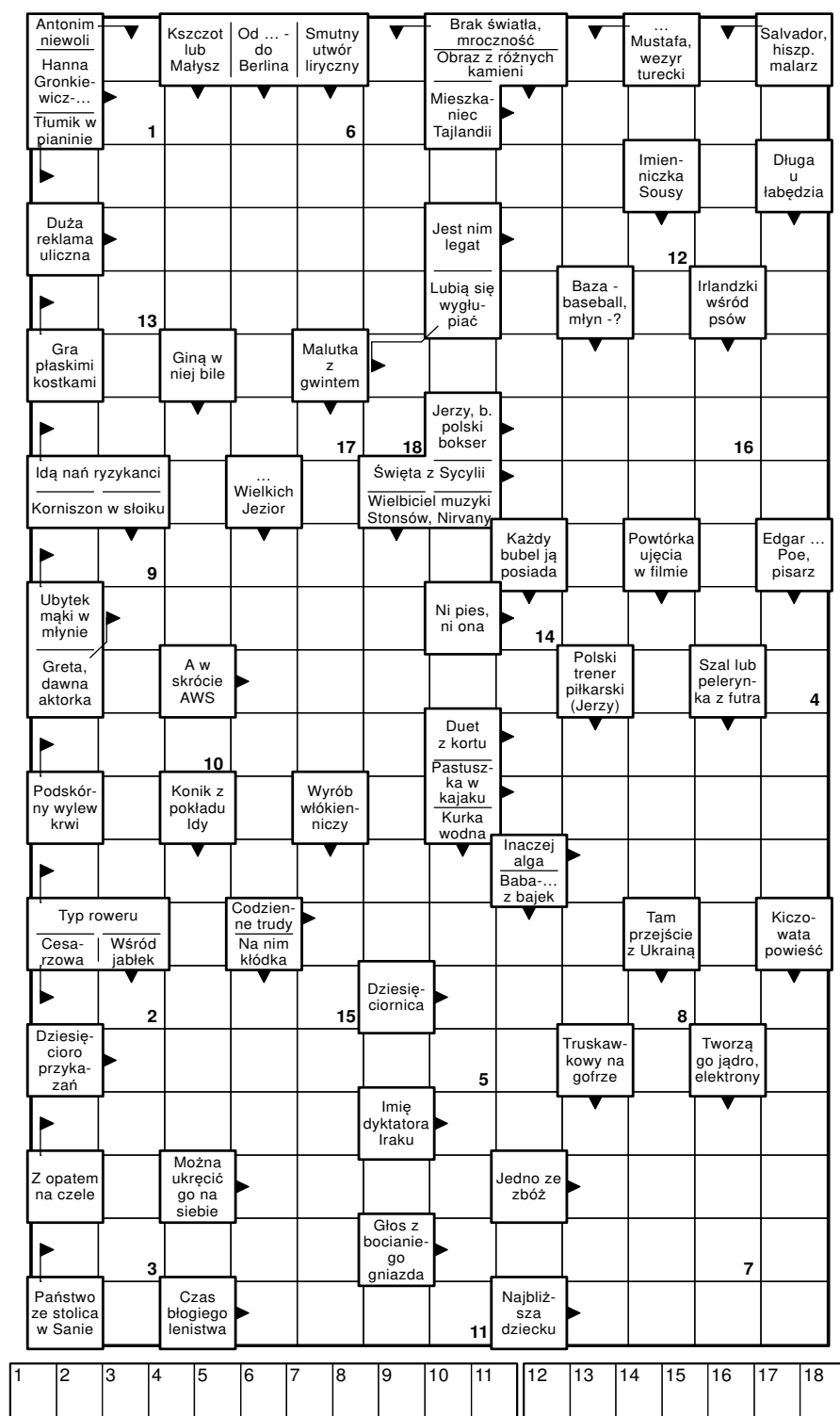
Leszek Wątróbski

MRF
MEDIU
RĖMIMO
FONDAS



■ Pszczelnik 2026. Wspólne zdjęcie przy Pomniku Lotników Litewskich Fot. Leszek Wątróbski

Krzyżówka



ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 20-21 PAŹDZIERNIKA

Poziomo: DIADEM - PYPEĆ - GROTOŁAZ - NERON - NALOT - SALONIKI - EPIKA - CYKADA - REKIN - BEŁKOT - SPIEK - MOORE - ZETKA - MARMARA - KŁAPKA - ROLKI - KRANIEC - CASTRO - DIANA - HOFFMAN - BROM - BLUE - AFRO - SERNIK - OBOL - PATIO - ŁANOWE - ARKA - ETAT - JAŁTA - DEKADA

Pionowo: IGNACY - EMILIA - OBSADA - KAREL - KOŁO - SUFLET - DOROTA - KOMPOT - FURIAT - BETON - DWORAK - MENORA - MONIKA - TERAKOTA - NAKŁAD - PANIER - SZARADA - RYZA - PEPPERONI - BRONEK - LAIK - ITALIA - ROBOTA - PESO - KIJEK - KENDO - OWAD - TRAN - KAMICA - MULETA

Hasło: Czas wracać do szkoły

Uśmiechnij się!

Pracownik do szefa:

– Szefie ktoś się włamał do mojego komputera!

– A jakie masz hasło?

– Rok kanonizacji św. Dominika, założyciela zakonu dominikanów przez papieża Grzegorza IX oczywiście!

– Czyli?

– 1234 szefie.

Kowalskiego ugryzł komar. Mężczyzna najpierw złapał owada, a po chwili przyjrawszy się mu wnikliwie, wypuścił.

– Dlaczego to zrobiłeś? – pyta żona.

– Nie mogłem go zabić – odpowiada smutno Kowalski – w jego żyłach płynie teraz moja krew!

Klient podchodzi do barmana i zamawia 10 kieliszków alkoholu. Barman nalewa i stawia na blacie.

Klient bierze pierwszy i ostatni kieliszek, wylewa je na podłogę, a następnie wypija pozostałe osiem.

Barman pyta:

– Dlaczego wylał pan te kieliszki?

– Pierwszy jest zawsze niedobry, a po ostatnim wymiotuję.

Szef do spóźnionej pracownicy:

– Znowu się pani spóźniła do pracy o godzinę!

– Ależ skąd panie dyrektorze! Przybyłam punktualnie, tylko parkowałam.

Przychodzi Kowalski do lekarza.

– Panie doktorze co mam zrobić? Tak głośno chrapię, że sam siebie budzę.

– Niech pan śpi w drugim pokoju.

Po pustyni idzie pletwonurek

ubrany w akwalung i pletwy, żarłaje się z nieba. Spotyka Araba na wielbłądzie:

– Przepraszam, do morza daleko?

– Ponad 200 km – mówi Arab.

– No, ładnie, ale plażę to macie ogromną!

Kobieta po imprezie zdaje relację koleżance:

– Budzę się rano cała w kwiatach...

– Och, jak romantycznie! – myślę

...otwieram szerzej oczy, a to klomb.

20. Festiwal Filmu Polskiego



SPONSOR
GŁÓWNY:

PATRONAT
HONOROWY:



PATRON
MEDIALNY:



14–29 października

lenkukinas.lt

PRZYMIERZ INNE ŻYCIA

WILNO
MARIAMPOL

KOWNO
OLITA

KŁAJPEDA
SOLECZNIKI

PONIEWIEŻ
MOŻEJKI

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Kupujemy las i ziemię.
Załatwiamy dokumenty.
Rozliczamy się od razu.
Tel. +370 606 01 125

Kupię działkę w r. wileńskim od 25 do 50 a graniczącą z lasem. Może być z budynkiem mieszkalnym i/lub gospodarczym.

Kontakt: +370 678 52359

USŁUGI

Intensywne kursy języka litewskiego dla dzieci i dorosłych, w grupach oraz indywidualnie. Ul. Švitrigailos
Tel. +370 61949532

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace.

Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Finansowana przez państwo dzienna pomoc społeczna w domu w rejonie wileńskim.

**www.sidabronamai.lt,
tel. +370 670 068 68**

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.
Tel. +370 686 866 68

Sprzedam kamienie polne. Cena 20 euro/tona.
Tel. +370 600 18 083 (Leon)



Autoserwis Klion szuka ślusarzy-mechaników.
Firma o stabilnej długiej historii. Praca w przyjaznym kolektywie. **Wypłata od**

1200 do 3500 euro, procent

od wykonanych prac, do 50 proc.

Kontakt: +370 685 040 80, info@klion.lt.

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

Największa w Europie sieć lombardów
poszukuje kandydatów do pracy na stanowisku
PRACOWNIK LOMBARDU/KANTORU w Wilnie oraz Kownie.

Oczekujemy:

• Znajomość języka polskiego; • Biegłej obsługi komputera;

Oferujemy:

Stałe zatrudnienie - umowa o pracę, gwarantowane wynagrodzenie podstawą + premia, bezpieczną pracę w bardzo dobrych warunkach w systemie 12 godzinnym (praca dzień na dzień – 15 dni w miesiącu), w miłej atmosferze.

Pensja: 1150-1500 € netto (na rękę).

Stanowisko pracy przy obsłudze klienta.

Zapewniamy: praktyczne oraz merytoryczne przygotowanie do pracy poprzez szkolenie lombardowe, złotnicze oraz kurs kasjera walutowego, stałą, pewną pracę, możliwość awansu.

Miesięczne płatne szkolenie (zapewniamy transport oraz nocleg) w Suwałkach lub Augustowie.

Kontakt:

Oferty, CV wraz ze zdjęciem proszę przysyłać na e-mail: **baltic@loombard.pl**

W przypadku zainteresowania skontaktujemy się z Państwem i zaprosimy na rozmowę kwalifikacyjną.

**Teatr improwizacyjny „Empty Heads”
w Centrum Kultury w Rudominie
Zapraszamy 24 października o godz. 16:00**

do Centrum Kultury w Rudominie
(ul. Wileńska 2, Rudomino)

na występ teatru improwizacyjnego „Empty Heads”.

Co się dzieje, gdy nie ma scenariusza, wcześniej przygotowanych dialogów, a wszystko powstaje tu i teraz? Sześciu improwizatorów będzie tworzyć najbardziej nieoczekiwane historie, czerpiąc inspirację z Waszych pomysłów, własnej wyobraźni i niewyczerpanej energii improwizacji. Zaproponowane przez Was słowo może zamienić się w dramat miłosny, operę kosmiczną albo nawet detektywistyczną historię o... zagubionej skarpetce!

Żadnych scenariuszy. Żadnych granic.

Tylko Wy, my i improwizacja.

Przyjdźcie z pustą głową i dobrym humorem – „Empty Heads” zajmie się resztą tego przyjemnego chaosu!

KAWIARNIA
SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofale, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Studio Wilno”
07.15 S. anim. „Żubr Pompik”
07.20 „Zagadki zwierzogromadki”
07.35 „Pozyteczni.pl”
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.25 „Ukryte skarby”
08.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.20 „Polska i świat z historią w tle”
09.35 „Było, nie minęło”
10.00 „Z Historią na Ty”
10.25 „Info Wilno”
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
10.55 „Słownik polsko@polski”
11.25 S. anim. „Żubr Pompik”
11.30 „Zagadki zwierzogromadki”
11.45 „Anna Dymna – spotkajmy się”
12.15 S. „M jak miłość”
13.00 S. dok. „Historie Solecznickie”
13.30 „Info Wilno”
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.50 „Geniusze i marzyciele. Zygmunt Puławski”
14.45 „Daję słowo”
15.30 S. dok. „Pociąg do Polski”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Zagadki zwierzogromadki”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Za marzenia”
18.45 S. dok. „Notacje”
19.00 „Info Wilno”
19.25 „Studio Wilno”
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Kresowe grody i rody”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komi-

sarz Alex”
21.45 „Kobiety w drodze”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Info Wilno”
23.05 „Rozmowa Dnia”
23.15 S. dok. „Historie Solecznickie”
23.40 S. dok. „Notacje”
23.50 „Info Wilno”
00.15 „Studio Wilno”
00.35 „Było, nie minęło”
01.00 S. „Za marzenia”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Soko Köln”
9.45 S. „Die RosenheimCops”
10.35 S. „Emerycy na tropie”
11.25 S. „Tandem”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dla czego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain”
14.00 15.00, 16.00 „Wiadomości”
14.20 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dla czego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „35 lat milczenia. Jak strześliśmy wolności”
20.0 „Ośmiornica”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program humorystyczne
22.30 S. „Obsesja Eve”
23.15 S. „Narcos”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim.

„Tom i Jerry”
7.00 „Nie przy zdrowych zmysłach”
7.30 „Poważne sprawy”
8.00 „Za czy przeciwko?”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 „TAK i NIE”
17.00 „U Edyty”
17.35 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważne sprawy”
20.00 „Za czy przeciwko?”
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach”
21.30 Wiadomości
22.30 „Ciche miejsce 2” thriller
00.25 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Kalendarz ogrodnika”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Jesteśmy Ukraińcami
13.00 Myśli na święta
13.30 Kocham Litwę
15.00 S. dok. „Ekskluzywne podróże”
15.30 Euromaxx
16.00 „Miasto i sanktuarium” film dok.
17.00 Bez maski
17.45 „Dziedzictwo”
18.30 „To nie takie proste”
19.30 S. dok. „Ekskluzywne podróże”
20.15 Euromaxx
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Matki równoległe” dramat
23.35 S. „Doc Martin”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „KK2”
8.30 „BEZ TABU”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Dla dobra rodziny”
14.00 S. „Domenica Montero”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „BEZ TABU”
20.00 „Gliny”
21.30 „Wiadomości TV3”
22.30 „Forteca” film fab.
00.25 „Jak dogryźć mafii” film fab.

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 „Kobra”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Replikant” film fab.
23.05 „Anakondy: Polowanie na Krwawą Orchideę” thriller
00.50 „Jestem gwiazdą”

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.30 „Moje miejsce”
09.30 Dzisiaj jest dużo pracy
10.30 S. „Nieodkryta Rosja”
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Życie należy do ciebie” film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Chcę pracować
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo



06.00 S. „Walker, Texas Ranger”
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
10.00 „Prawo i porządek”
11.00 „Emigranci”
13.00 S. „Domek szczęścia”
14.00 S. „Walker, Texas Ranger”
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
17.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
19.00 „Wielka Dziesiątka”
19.15 Droga w Europie: FK Kauno Žalgiris
19.35 Mecz Ligi Konferencji UEFA
21.40 „Kryptonim Banshee” film fab.
23.35 S. „Yellowstone”



6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Kiedy ktoś kocha bardziej”

8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Profesor T”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Nie patrz w dół”
00.00 S. „Specjalistka”



06.55 S. „Akacja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 „Serwis Info”
09.20 S. „Za-raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 „To się opłaca”
13.55 „Maluchy z drugiej strony świata” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera
23.30 S. „Czas

niedokonany”
00.30 S. „Gra z Cieniem”



07.05 „Niedziela z...”
07.55 „Informacje kulturalne”
08.15 S. „Rawhide”
09.15 „Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego”
09.30 „Dzień z życia artysty”
10.00 S. „Blisko, coraz bliżej”
11.35 „Pułkownik Kwiatkowski” komediodramat
14.05 S. „Czterdziestolatek”
15.05 S. „Blisko, coraz bliżej”
16.45 S. „Rawhide”
17.45 „Kulturalni”
18.45 „Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego”
00.10 „Skandaliści Larry Flynt” dramat obycz.



07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Smaki świata”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 Stacja Innowacja
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Nad rozlewiskiem”
14.50 „Siostry od Aniołów w sercu Afryki” film dok.
15.45 „Słowo daje!”
16.00 „Serwis Info”
16.10 „Zakochaj się w Polsce”
16.35 „Słownik polsko@polski”
17.00 „Tamte lata, tamte dni”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”

18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Te-leexpress Extra”
19.15 „Tańcząca ze światem”
19.45 Panorama
20.20 „Niezwykle miejsca”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Ekspedycja”
00.20 Panorama



07.35 „Był taki dzień”
07.40 „Słownik polsko@polski”
08.05 „Fake czy historia?”
08.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
08.50 „Było, nie minęło”
10.30 S. „Stawka większa niż życie”
11.25 „Ex Libris”
11.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.40 „Świadkowie czasu”
12.55 „Muzeum na miarę faraonów” film dok.
13.45 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
13.55 „Bałtycki łańcuch, protest, który zmienił bieg historii” film dok.
14.45 „Dzieje człowieka ubranego”
15.15 S. „Stawka większa niż życie”
16.20 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.05 „Był taki dzień”
18.10 „Pióro i rewolwer” film dok.
18.35 S. „Wojenne dziewczyny”
19.20 „Port Wojenny Gdynia 1923-1939” film dok.
19.55 „Droga do morza” film dok.
20.35 „Był taki dzień”
20.40 „Flesz historii”
21.00 „Porzucone

kwiaty. Historia rodziny Ulmów” film dok.
21.55 S. „Sfora”
22.50 „Myśliciele”
22.55 „Klerycy w komunistycznej armii” film dok.
23.45 „Dla nas wojna nie skończyła się w 1945”
00.40 „Sensacje XX wieku”



01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktu-aria polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Bóg z nami
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Sean – Światło w ciemności świeci
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielną niewiastą
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy

niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Odpust ku czci św. Jana Pawła II
15.00 Muzyczne chwile
15.10 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
15.15 Wykłady naukowe
15.45 Misje Sióstr od Aniołów Es-seng, Kamerun
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Rodzinny Ogród Zoologiczny „Królestwo Stworzenia”
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 To nic takiego



7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Studio Wilno”
07.15 „Super-kowe ABC”
07.40 „Imbir i Cytryna”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Mazurki nad Wisłą”
08.55 „100 pytań do...”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 „Z Historią na Ty”
10.25 „Info Wilno”
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
10.55 „Moda na język polski”
11.20 „Po polsku”
11.25 „Super-kowe ABC”
11.50 „Kobiety w drodze”
12.15 S. „Warto kochać”
13.00 S. dok. „Historie Solecznickie”
13.30 „Info Wilno”
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.55 „Odnaleziony walc” film dok.
15.05 „Europa da się lubić”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Baśnie i bajki polskie” film anim.
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Na dobre i na złe”
19.00 „Info Wilno”
19.25 „Studio Wilno”
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Kresy (nie)znane”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Plac Zbawiciela” dramat
22.45 „Kryminalna Wileńszczyzna”
23.00 „Info Wilno”

23.05 „Rozmowa Dnia”
23.15 S. „Ojciec Mateusz”
00.00 S. dok. „Historie Solecznickie”
00.25 „Info Wilno”
00.50 „Studio Wilno”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Soko Köln”
9.45 S. „Die RosenheimCops”
10.35 S. „Emerycy na tropie”
11.25 S. „Tandem”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „1000 cudów świata” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Sięgając chmur” dramata



6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 „Nie przy zdrowych zmysłach”
7.30 „Poważne sprawy”
8.00 „Hasło”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”

11.00 S. „Odległe miasto”
13.00 „Pan-na chłopka”
14.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 „TAK i NIE”
17.00 „U Edyty”
17.35 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Muzycyjni detektywi
21.00 „Pan i pani Smith” komedia
23.25 „Pan „Wy-padek” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Granica”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Nasza rosyjska ulica
13.00 Dzień kultury
13.30 „O święcie w dniu X”
14.00 „W sercu Litwin”
14.30 „Ośmiornica”
15.00 S. dok. „Ekskluzywne podróże”
15.45 Euromaxx
16.00 „Miasto i sanktuarium” film dok.
17.00 Bez maski
17.45 Przeznaczenie
18.30 „Saulius i Allison. Olimpijskie marzenie” film dok.
19.00 Łyżwiarstwo figurowe
20.30 „Litewscy olimpijczycy. Gintautas Umaras – kolarz”
20.50 Łyżwiarstwo figurowe
22.30 „Ostatni taniec” dramat
23.55 S. „Doc Martin”



6.00 „W świecie zwierząt”
6.30 „Zrób sam”

7.00 „Gliny”
8.30 „BEZ TABU”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Dla dobra rodziny”
14.00 S. „Domenica Montero”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „GoZalgiris”
19.45 Mecz Euroligi
22.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.30 „Hobbit: Pustkowia Smaugu” film fab.



6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 „Kobra”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Orły lombardu”
15.30 „Pod pokładem”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T. V”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Misja w High Ground” thriller
22.50 „Replikant” film fab.

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Pyszne życie
09.00 Trzymajcie się
12.00 Kod zdrowia

13.00 Nowy dzień
14.00 „Godzina TV Wolność”
15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Chcę pracować
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.30 Anatomia mieszkania
00.00 Godzina z Valatką



06.00 S. „Walker, Texas Ranger”
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
10.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
11.00 „Emigranci”
13.00 S. „Domek szczęścia”
14.00 S. „Walker, Texas Ranger”
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
17.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Prawo i porządek”
21.00 „Gliny”
22.00 „LEGEN-DARNE MECZE”
00.00 „21 jump street” film fab.



6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Kiedy ktoś kocha bardziej”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Profesor T”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Spe-

cialistka"

15.00 S. „Anupamaa"

15.35 S. „Man-gal Lakshmi"

16.30 S. „Niewidoma"

18.00 „Pierwsze randki"

19.00 S. „Rezydent"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Wisting"

22.55 S. „Specjalistka"

23.55 S. „W śmier-
telnej pułapce"



07.05 S. „Aka-
cjowa 38"

08.00 „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze"

08.30 „Agape
Blisko Ciebie"

09.00 „Serwis Info"

09.20 „Okrasa
łame przepisy"

10.00 S. „Ranczo"

11.00 S. „Ko-
misarz Alex"

12.00 S. „Ojciec
Mateusz"

13.00 Serwis Info

13.10 Agrobiznes

13.40 Maga-
zyn Rolniczy

13.55 „Maluchy
z drugiej strony
świata" film dok.

15.00 S. „Splą-
tane losy"

16.00 Serwis Info

16.10 Reporterzy

16.35 Gra słów.
Krzyżówka

17.00 S. „Dzie-
dzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.25 „Jaka to
melodia?"

19.05 S. „Klan"

19.40 S. „Aka-
cjowa 38"

20.30 „Program
informacyjny"

20.55 „Pytanie dnia"

21.30 „Konflikt"

22.10 „Bok-
ser" dramat

00.15 „Jak zo-
stać królem" ko-
mediodramat



07.05 „Dobry tytuł"

07.40 „W poszukiwa-
niu dobrego filmu"

08.15 S. „Rawhide"

09.15 „Tamte
lata, tamte dni"

09.55 S. „Blisko,
coraz bliżej"

11.35 „Duma i na-
miętność" dramat

13.50 S. dok. „Van
Gogh – prawdzi-
wa historia"

14.50 „Olga To-
karczuk. Świata
jest za dużo"

15.40 „Największe
przeboje" koncert

16.35 „FikMik"
film obycz.

17.35 S. „Blisko,
coraz bliżej"

18.55 „Tygodnik
Kulturalny"

19.45 „Międzyna-
rodowy Konkurs
Skrzypcowy im. H.
Wieniawskiego"

22.45 S. „Pitbull"

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

23.55 „Stracone
złudzenia" film fab.

19.15 „Wybie-
ram Polskę"

19.45 Panorama

20.20 „Niezwy-
kłe miejsca"

20.30 „Program
informacyjny"

20.55 Pytanie dnia

21.25 S. „Na do-
bre i na złe"

22.20 S. „Na sygnale"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

23.15 „Szansa
na sukces"

01.35 „Sensa-
cje XX wieku"



01.00 Słowo życia

01.05 Świat w
obrazach

01.10 Infor-
macje dnia

01.30 Odpowie-
dzialni za Kościół

01.55 Poczet
Wielkich Polaków

02.00 Anioł Pański

02.05 Ma się
rozumieć

02.15 Rozmowy
niedokończone

03.25 Rodzinny
Ogród Zoologicz-
ny "Królestwo
Stworzenia"

04.00 Infor-
macje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Głos Polski

05.00 Apel Ja-
snogórski

05.20 Infor-
macje dnia

05.40 Polski
Punkt Widzenia

06.00 Przetrwaliśmy

06.30 Cichy i po-
kornego serca

08.00 Beatus, źródła
Camino de Santiago

08.55 Poczet
Wielkich Polaków

09.00 Infor-
macje dnia

09.15 Polski
Punkt Widzenia

09.40 Słowo życia

09.45 Obrona Cisnej

10.10 Z wędką
nad wodę w Pol-
skę i Świat

10.35 Święty na
każdy dzień

10.45 Jestem mamą

11.00 Informacje dnia

11.15 Rozmowy
niedokończone

12.25 Głos Polski

12.35 Natu-
ra et Homo

13.00 Anioł Pański

13.03 Informacje dnia

13.20 Głos serca

14.05 W gotowości

14.30 Msza świę-
ta z Jasnej Góry

15.20 Muzycz-
ne chwile

15.30 Drzwi do lasu

15.55 Słowo życia

16.00 Modlitwa

w Godzinie
Miłosierdzia Ko-
ronką do Bożego
Miłosierdzia

16.20 Mocni

w Wierze

16.50 Ma się
rozumieć

17.00 Informacje dnia

17.10 Natura
Obiektywnie

17.40 Post
Scriptum

18.05 Cichy bohater z
Puszczy Białowieskiej

18.30 Łączy
Nas Historia

18.55 Poczet Wiel-
kich Polaków

19.00 Anioł Pański

19.05 Informacje dnia

19.15 Wester-
platte Młodych

20.00 Warto za-
uważyć... w mija-
jącym tygodniu

20.30 Historie
Starego Testamentu

20.45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Myśląc
Ojczyzna

22.00 Apel Ja-
snogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Polski
Punkt Widzenia

23.00 Moja sy-
tuacja jest szcze-
gólnie trudna



7.00 „Mistrzowie
samochodów"

10.00 „Stare do-
bre rzeczy"

14.00 „Gorącz-
ka złota"

18.00 „Inny garaż"

19.00 „Jak to
jest zrobione?"

20.00 „Renowatorzy"

21.00 „Codziennosc
służb granicznych"

23.00 „Zapomnia-
ne i porzucone"

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Studio Wilno”
07.15 „Domisie”
07.35 „Rok w ogrodzie”
08.00 „Jak smakuje Polska?”
08.30 S. „Weterynarze z sercem”
09.00 „Na paryskim bruku” film dok.
10.00 „Info Wilno”
10.10 „Zwierzątki Czytaki”
10.25 S. „Gruby”
10.55 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
11.20 „Daję słowo”
12.05 „Porozmawiajmy szczerze”
12.30 S. „Plebani”
13.15 S. dok. „Historia polskiego sportu”
14.10 „Polonia 24. Tygodnik”
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Info Wilno”
16.25 S. „Ojciec Mateusz”
17.10 „Hasztagi tygodnia”
18.10 S. „Czas honoru”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Ewangelia Litewski”
19.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
20.00 „Przeгляд Wileński”
20.10 „Jeden dzień z życia”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „To jest grane”
21.25 „Wodecki Twist”
22.25 „Andrzej Seweryn – skazany na scenę” film dok.
23.05 „Obłęd – 25lecie Patrycji Markowskiej”
23.50 „Info Wilno”
00.05 „Muzyka na dobry wieczór”
01.00 „Pożyteczni.pl”
01.25 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Historie rzeczy”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „I gdzie dalej?”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 „W pogoni za deszczem” film dok.
12.55 „Dzika Kanada przez cały rok” film dok.
14.45 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Granica
17.30 Biegamy z Litwą
18.30 Wiadomości
19.00 Euromaxx
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.40 „Wymarzony scenariusz” komedia
00.25 „Krąg” thriller



6.00 „Przyłapani!”
9.00 „Gwiezdny pył” film fab.
11.30 „Rodzina Addamsów” komedia
13.25 „Nie wszystko złoto, co się świeci” komedia
15.40 „Żony ze Stepford” komedia
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Program muzyczny
22.00 „Borderlands” komedia
00.00 „Sekstasma” komedia

6.00 „Hymn Repu-

bliki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Bądź zdrów!”
9.30 „Kosmos, Ziemia, człowiek”
10.00 „Co dobrze, s asiedzie?”
10.30 „Pogoń.”
Vytis. Historie życia Białorusinów mieszkających na Litwie”
11.00 Jesteśmy z Ukrainy
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 W sercu Litwin
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 Łyżwiarstwo figurowe
17.00 Trójkąt. Niezwykłe rozmowy
18.00 „Tropiciel literatury. Juozapas Albinas Herbačiauskas”
18.30 Dzień kultury
19.00 Legendy
20.00 To jest kino
20.30 Łyżwiarstwo figurowe
22.30 „Mała Miss” komedia
00.10 S. „Erinyes”



6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
8.30 „Zagroda marzeń”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Szybkie i proste przepisy Jamiego”
11.00 „Lepiej za mnie”
11.30 „Od zmierzchu do świtu” film dok.
12.15 „Okno w oko z dziką naturą” film dok.
13.30 „Dzięciołek Woody” film anim.
15.00 „Mała syrenka” dramat

16.45 „Podróże Guliwera” dramat
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „galvOK”
22.00 „Towarzysze broni” dramat
00.50 „Hobbit: Pustkowie Smauga” dramat



6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko na Alasce”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Gry Tytanów”
10.00 „Orły lombardów”
11.00 S. „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Lotnisko na Alasce”
14.00 „Kuchenne koszmary”
15.00 „Jedziemy zarobić”
16.00 „Ale numer!”
16.30 Mistrzostwa LKL „Gargždai” – „Lietkabelis”
19.00 Mistrzostwa LKL „Tauragė” – „Nevėžis Pa-skolų klubas”
21.30 „Zagubione serca” dramat
00.15 „Wyżyny” thriller

06.00 „Azja” film dok.
08.00 „Wartościowe spotkania” film dok.
08.30 „Cząsteczka Litwy” film dok.
09.00 „Sad i ogród”
09.30 Chcę pracować
11.00 „Trzymajcie się”
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 „Dziś bierze”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Życie należy do ciebie”
17.00 „Życie w biznesie” film dok.
17.30 „Lato na

wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Pyszne życie
19.00 Koncert
20.00 Wiadomości
20.30 „Gry dla dorosłych” dramat
21.45 Trzymajcie się
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”



06.10 S. dok. „Najgorszy kucharz świata”
7.20 „Piekielna droga”
8.25 „Zabójcza pogoda”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
11.30 „Najgorszy kucharz świata”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Sprząta-cze domowi”
15.00 „Poważne klęski żywiołowe”
16.00 „Magazy-nowe wojny”
18.00 „Wyspy Dziewicze. Hiszpania”
19.00 Bez tabu
20.00 Manty ku Atlantykwowi
21.00 „Gaz do dechy”
22.00 „Nagrody M.A.M.A.”



6.00 S. „Niewidoma”
6.30 Bitwa eks-trasensów
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Zemsta”
11.00 „Uczty za grosze z Jamiem”
12.00 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
13.10 S. „Śmierć w raju”
15.15 S. „Wspañiały wiek”
17.40 S. „Zabójstwo w ... Meaux”
19.10 S. „Doli-

na śmierci"

21.00 S. „Zabój-
cza przyjaźń"

22.40 S. „Milczą-
cy świadek"



06.15 Wykry-
wacz kłamstw

06.30 Pytanie dnia

06.55 Okno na Świat

07.20 „Balans bieli"

08.00 „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze"

08.40 „Rok w
ogrodzie"

09.05 „Rok w
ogrodzie Extra"

09.20 „Pełnosprawni"

09.55 S. „Ranczo"

10.50 S. „Felicita"

12.25 S. „Ojciec
Mateusz"

13.05 „Domo-
we patenty"

13.15 „Dobre strony"

13.40 „Gwiazdy
w południe"

15.25 Okrasa
łame przepisy

16.00 Rolnik
szuka żony

17.00 Zaraz wracam

18.00 „Teleexpress"

18.30 S. „Ojciec
Mateusz"

19.25 „Przed
ekranem"

19.40 „Jaka to
melodia?"

20.30 Program
informacyjny

20.55 „Pytanie dnia"

21.25 S. „Ko-
misarz Alex"

22.25 „Tylko strze-
laj" film fab.

00.00 „Milczenie
owiec" thriller



07.05 „Paris sur
Mesure Bach

Evolution" koncert

08.05 „Sowia ody-
seja" film anim.

08.45 „W krainie
Bogów" film anim.

11.00 S. „Ko-
smos 1999"

12.05 „Wydarze-
nie aktualne"

12.35 „Barbara
Hepworth: wyrzeź-
bić życie" film dok.

13.40 „Kwiaty
i jaszczury. Hi-
storia majoliki
nieborowskiej"

14.15 „Dzień z
życia artysty"

14.55 „Sherlock
Holmes: Mistrz
szantażu" film fab.

16.55 S. „Czter-
dziestolatek"

18.00 „Tamte
lata, tamte dni"

18.35 „Duma i
namietność"

21.00 „Bracia"

22.55 „Joanna
Duda" koncert

00.15 „Wstęp
do filmu"

00.20 „Zagadka
nieśmiertelności"

02.05 „Wydarze-
nie aktualne"



07.00 „Panorama"

07.30 „Kulturalni"

08.15 Turystycz-
na Jazda

08.30 „Pytanie
na śniadanie"

12.20 „Słowo daję!"

12.30 „Podró-
że z historią"

13.05 „Przygody psa
Cywila" film anim.

14.15 „Jak to się
mówi, czyli Kasia
u Bralczyka"

14.45 S. „Na do-
bre i na złe"

15.35 S. „Na sygnale"

16.35 „Okrasa
łame przepisy"

17.05 „Europa
da się lubić"

18.00 „Teleexpress"

18.25 S. „M
jak miłość"

19.20 S. „Alternatywy"

20.20 Lato z Radiem
i Telewizją Polską

20.30 Program
informacyjny

20.55 Pytanie dnia

21.20 S. „Archiwista"

22.00 „24. Konkurs

Piosenki Eurowizji
dla Dzieci 2026"

00.30 „Stawka
większa niż życie"



07.25 „Był taki dzień"

07.28 „Sprawdzamy"

07.45 „Ex Libris"

08.05 „Karkono-
ski Park Narodo-
wy" film dok.

08.30 „Poleski Park
Narodowy" film dok.

09.20 S. dok. „Fa-
scynujące miejsca"

09.40 S. dok. „Było,
nie minęło"

10.05 S. „W pusty-
ni i w puszczy"

10.55 „Astronomia
niepodległa" film dok.

11.20 S. dok. „Od-
naleźć Zaginione"

11.45 „Muzeum
na miarę fara-
onów" film dok.

12.35 „Na Tro-
pach Historii"

12.50 S. dok. „Wszyst-
kie kolory świata"

13.40 „Dom – tak
powstawał serial"

13.55 S. dok.
„Plaże Europy"

14.45 „Przypadek
Polski. Polityka i idee"

15.10 „Flesz historii"

15.30 „Mistrz" dramat

16.45 „Ex Libris"

17.10 „Ossoliń-
czycy – 200 lat
historii" film dok.

18.10 „Kennedy, Sina-
tra i mafia" film dok.

18.55 S. „Na kło-
poty... Bednarski"

19.55 „Towarzysz
Wiesław: od agitatora
do dyktatora" film dok.

20.50 „Za kratą są zie-
lone drzewa" film dok.

21.40 „Auschwitz
nie spadło z nie-
ba" film dok.

22.30 „Kochanko-
wie Roku Tygry-
sa" film obycz.

00.10 „Amok"

film obycz.



00.20 Przegląd
Katolickiego Tygo-
dnika „Niedziela"

00.30 Regał

01.00 Słowo życia

01.05 Świat w
obrazach

01.10 Informacje dnia

01.30 Łączy
Nas Historia

01.55 Poczet Wiel-
kich Polaków

02.00 Anioł Pański

02.05 Ma się
rozumieć

02.15 Wester-
platte Młodych

02.55 Święty na
każdy dzień

03.00 Warto za-
uważyć... w mija-
jącym tygodniu

03.30 Historie Sta-
rego Testamentu

03.45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Myśląc
Ojczyzna

05.00 Apel Ja-
snogórski

05.20 Informacje dnia

05.40 Polski
Punkt Widzenia

06.00 Natura
Obiektywnie

06.25 Wykła-
dy naukowe

06.55 Muzycz-
ne chwile

07.10 Wołyń – nieroz-
liczone ludobójstwo

08.25 Sól ziemi

08.55 Poczet Wiel-
kich Polaków

09.00 Informacje dnia

09.15 Wester-
platte Młodych

10.00 Inauguracja
Roku Akademic-
kiego w AKSiM

12.30 Niemy świa-
dek historii. Pus-
cza Rudnicka

13.00 Inauguracja
Roku Akademic-
kiego w AKSiM

15.00 Muzycz-
ne chwile

15.15 Ocalić od
zapomnienia

15.30 Przegląd
Katolickiego Tygo-

dnika „Niedziela"

15.35 Słowo życia

15.40 Święty na
każdy dzień

15.45 Jak wygrać
małżeństwo?

16.00 Dzielna
niewiasta

16.15 Matecz-
niki Polskości

16.30 Wierzę w Boga

17.00 Informacje dnia

17.10 Historia PL

18.00 Czerwony Dwór

18.30 Przeła-
mując bariery

18.55 Poczet Wiel-
kich Polaków

19.00 Anioł Pański

19.05 Informacje dnia

19.15 Rozmowy
niedokończone

20.25 Święty na
każdy dzień

20.30 Manna z Nieba

20.45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Myśląc
Ojczyzna

22.00 Apel Ja-
snogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Polski
Punkt Widzenia

23.00 Warto
być ojcem

23.15 Głos serca



7.00 „Jak to jest
zrobione?"

9.00 „Europej-
scy kierowcy
ciężarówek"

10.00 „Najlep-
szy garaż"

12.00 „Warsztat
naprawczy"

13.00 „Legendar-
ne motocykle"

14.00 „Niezwyczaj-
ne samochody"

16.00 „Program
o przetrwaniu"

18.00 „Alaska"

19.00 „Jak to
jest zrobione?"

21.00 „Złota
gorączka"

23.00 „Nadzy i
przestraszeni"

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Porozmawiajmy szczerze”
07.10 S. „Gruby”
07.40 S. anim.
 „Figu Migu na planecie Czochras”
07.55 „Ale talent”
08.05 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
08.35 „Przegląd Wileński”
08.45 „Jeden dzień z życia”
09.00 „Maria – kobieta ośmiu błogostwieństw” film dok.
10.05 „Detektyw Literka”
10.15 „Halo halo!”
10.25 „Studio Raban”
10.50 „Moda na język polski”
11.10 „Romuald Lipko – Niezapomniane melodie”
12.05 „Program rozrywkowy”
12.20 S. „Plebanią”
13.05 „Jak smakuje Polska?”
13.35 „Ewangelia Litewski”
13.50 „Słowo na niedzielę”
13.55 „Msza Święta”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.10 „Msza Święta”
15.15 „Piłka nożna Betclic 1.”
17.50 „Przegląd Wileński”
18.05 S. „Za raz wracam”
18.55 „Europa da się lubić”
19.45 „Niedziela z...”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. „Stawka większa niż życie”
21.55 „Haszta-gi tygodnia”
22.55 „Gabi Drzewiecka zaprasza”
23.45 „Wodecki Twist”
00.40 „Obłęd – 25lecie Patrycji Markowskiej”
01.35 „Przegląd Wileński”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Litwin w sercu”
7.00 „To jest kino”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życie na wsi jest dobrze”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustavo”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Dzieci zwierząt”
12.00 S. dok. „Azja”
12.50 S. dok. „Ukryte cuda europejskiej przyrody”
13.40 S. „Kryminalne Geniuszki”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Wieczór z Audriušem Giržadasem
18.00 Rowerowe show
18.30 Wiadomości
19.00 Okno na władzę
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „La favorita 1922”
21.55 „Dwoje do poprawki” komedia
23.30 „Dzikusy” dramat



6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
8.15 „Kraina cudów” film anim.
10.00 „Pimi z Krainy Tygrysów” film fab.
11.50 „Superman: Powrót” film fab.
14.55 „Rodzina od zaraz” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Gwiazdne duety”
22.00 „Przysięgi nr 2” dramat
00.25 „Kill Bill: Vol. 2” film fab.

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dzień kultury”
6.30 „Euromaxx”
7.00 „Detektywi historii”
8.00 S. anim. „Smerfy”
8.35 S. anim. „Bluey”
9.00 Droga
9.30 Wiera i życie
10.00 7 dni Kowna
10.30 Menora
11.00 Gdy nastał Dzień X
11.30 Zakaz wjazdu
12.00 Święteczne myśli
12.30 Msza Święta
13.40 S. „Hetty Feather”
14.10 Łyżwiarstwo figurowe
16.00 „Sihja, wróżka rebelka” film fab.
17.30 Kocham Litwę
19.00 Międzynarodowy Festiwal Tańca HipHop „Urban Essentials”
20.00 Otwarta kombinacja
20.30 Łyżwiarstwo figurowe
22.30 „Makbet” – wspólny projekt Litewskiej Państwowej Orkiestry Symfonicznej (LVSO) i Wileńskiej Opery Miejskiej
01.00 S. „Erinyes”



6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maistas. Hiszpania”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 „Od zmiernych do świtu” film dok.
13.10 „Królestwo powodzi” film dok.
14.20 „Wielka Rafa Koralowa” film dok.
15.30 „Ekskluzywne smaki” film dok.
16.30 „David Rocco's Eating Dirty” film dok.
17.30 „Ile kosztuje każda sztuka?”

18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Najbardziej błogosławieni w narodzie”
21.00 „Smak zemsty” film fab.
23.10 „Trzej muszkieterowie: Milady” film fab.



6.00 „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko na Alasce”
8.00 „Szlakami partyzanckimi”
8.30 „Róg Tura”
9.00 Program sportowy
10.00 „Orły lombardu”
11.00 „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Lotnisko na Alasce”
14.00 „TOPLYGA. Mistrzostwa Litwy w piłce nożnej”
16.30 Mistrzostwa LKL „Juventus” – „Rytas”
19.00 Mistrzostwa LKL „Neptūnas” – „Šiauliai”
21.30 „Kolekcjoner kości” thriller
23.50 „Zagubione serca” dramat

lrytas.tv

06.00 S. „Azja”
08.00 „Biblioteka i człowiek” film dok.
08.30 „Historia na żywo” film dok.
09.00 Dziś bierze
10.00 W świecie koszykówki
10.30 Pyszne życie
11.00 Kod zdrowia
12.00 Koncert
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda

20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”



06.00 „Najgorszy kucharz świata”
7.30 „Piekielna droga”
8.30 „Poważne klęski żywiołowe”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egz do dechy”
11.00 „Wszystko jest mierzone”
11.30 „Wielka Dziesiątka: Najgorszy kucharz świata”
13.00 Piekielna droga
14.00 „Domy warte miliony”
15.00 „Poważne klęski żywiołowe”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Pod pokładem”
19.30 Bez tabu
20.00 „Pewnego razu w wiosce” komedia
22.25 „NBA przegląd”
23.00 Mistrzostwa NBA „Jazz” – „Lakers”



6.00 „Niewidoma”
6.30 Bitwa eks-trasensów
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Zemsta”
11.00 „Uczty za grosze z Jamiem”
12.00 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
13.00 Pozdrowienia
15.40 „Wspaniały wiek”
17.20 S. „Tajemnice Einsteina”
19.10 S. „Dolina Śmierci”
21.00 S. „Morderstwa w Sandhamn”
22.40 „Zawrót głowy” komedia
00.50 S. „Pod osłoną mroku”



06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Pociąg do Polski”
10.00 S. „U Pana Boga w ogródku”
10.55 S. „Ojciec Mateusz”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 Taizé – Dom serca
14.05 BBC w Jeddynie
15.10 Rolnik szuka żony
15.30 S. „Lalka”
17.00 „Zaraz wracam”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Daję słowo”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem”
22.25 S. „Rolnik szuka żony”
23.45 „Czekolada” film fab.



07.15 „Co nam w duszy gra Jesień”
08.05 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Bajnutki bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
09.00 „Liturgia prawosławna w Przemkowie”
10.05 „J. S. Bach Kantata BWV 9” koncert
10.40 „Przystań nad Biblią”
11.00 „Przekładaniec” film fab.

11.55 S. „Kosmos 1999”
13.00 „A niech to gęś kopnie” spektakl
14.10 „Dziewczyna i gołębie” film TVP
15.10 „24 godziny w Le Mans” film fab.
17.10 S. „Czterdziestolatek”
18.15 „Niedziela z...”
19.05 „Elegia na śmierć nieszczęśliwej damy” spektakl
20.30 „Wydarzenie aktualne”
21.00 „Ferrari” film fab.
23.20 „Porozmawiajmy szczerze”
00.00 „Władza utopii. Życie w mieście Le Corbusiera” film dok.
01.05 „Zadłużeni” film dok.
01.40 „Joanna Duda” koncert
02.50 „Bracia” film fab.
00.45 „Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego”
01.00 „Gloria Bell” film fab.



07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
11.55 „UNESCO: Skarby Polski”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 Piłka nożna Betclic 1.liga 12.kolejka
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 „Do śmiechu”
20.10 Wodecki Twist
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 „Zimna wojna” dramat

23.50 „Gabi Drzewiecka zaprasza”



07.10 „Był taki dzień”
07.15 „Sprawdzamy”
07.30 „Polska z bocznej drogi”
07.40 „Fake czy historia?”
08.15 S. dok. „Podróż z historią”
09.10 „Symfonia mazurska” film dok.
10.10 S. „W pustyni i w puszczy”
11.00 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
11.20 S. dok. „Matka niewidomych”
11.30 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
12.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.50 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
13.00 „Alhambra, utracony raj” film dok.
13.50 S. dok. „Kalendarz przyrody”
14.40 „Koło historii”
15.10 „Flesz historii”
15.30 „Kochankowie Roku Tygrysa” film obycz.
17.15 „Ex Libris”
17.35 „Marzyciele”
18.00 „Henryk Opieński. Historia życia i miłości” film dok.
19.00 S. „Na kłopoty... Bednarski”
19.50 S. dok. „Polskie 100 lat”
20.15 „Był taki dzień”
20.20 „Za kratą są zielone drzewa” film dok.
21.05 „Na Tropach Historii”
21.20 S. dok. „Historia w postaciach zapisana”
23.10 „Mistrz” dramat
00.30 S. „Boża podszewka”
00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Cioteczka
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w



obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamyj bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
03.00 Kto ratuje jedno życie
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Świadectwo drogi. Stefan Kardynał Wyszyński
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Ulmowie. Świadectwo sprawiedliwych
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 O. Rafał, kto go nie zna?
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Siostry na posterunku
12.00 Głos serca
12.45 Solidarność

narodziny Wolności
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.30 Wersal 1919
15.10 Obóz Lebrechtsdorf
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskość
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Baśniowy teatr lalek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?



7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Amerykańscy drwale”
12.00 „Amerykańskie motocykle”
13.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

06.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
06.55 „Prze-
 gląd Wileński”
07.05 „Zapomnia-
 ni, odyskani”
07.15 „Hulah
 oo – w kuchni”
07.20 S. anim.
 „Bolek i Lolek wy-
 ruszają w świat”
07.30 „Opera-
 cja zdrowie”
08.00 „Super Gary.
 Gotuj z Bosacką!”
08.25 „Polskie Parki
 Narodowe” film dok.
08.50 „Haszta-
 gi tygodnia”
09.50 „Było,
 nie minęło”
10.25 „Info Wilno”
10.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
11.00 „Słownik
 polsko@polski”
11.25 „Detek-
 tyw Literka”
11.40 „Hulah
 oo – w kuchni”
11.45 „Porozma-
 wiajmy szczerze”
12.15 S. „M
 jak miłość”
13.00 „Marzyciele”
13.30 „Info Wilno”
13.40 „Rozmo-
 wa Dnia”
13.55 „Na paryskim
 bruku” film dok.
14.45 „Kulturalni”
15.30 S. dok. „Sta-
 cja Arktyka”
16.00 „Koronka do
 Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Detek-
 tyw Literka”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Bar-
 wy szczęścia”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
18.00 S. „1920.
 Wojna i miłość”
18.45 „Jeden
 dzień z życia”
19.00 „Info Wilno”
19.25 „Studio Wilno”
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Ewange-
 liarz Litewski”

20.30 „Program
 informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „War-
 to kochać”
21.45 „Anna Dymna
 – spotkajmy się”
22.10 S. „M
 jak miłość”
23.00 „Info Wilno”
23.05 „Rozmo-
 wa Dnia”
23.15 „Marzyciele”
23.40 „Jeden
 dzień z życia”
23.55 „Info Wilno”
00.15 „Studio Wilno”
00.40 „Było,
 nie minęło”
01.00 S. „1920.
 Wojna i miłość”

6.00 „Hymn Repu-
 bliki Litewskiej”
**6.02, 6.40, 7.07,
 3.37, 8.07, 8.40**
 „Dzień dobry Litwo”
**6.30, 7.00, 7.30,
 8.00, 8.30** „Wia-
 domości”
9.00 S. „Soko Köln”
9.45 S. „Die Ro-
 senheimCops”
10.35 S. „Eme-
 ryci na tropie”
11.20 S. „Tandem”
12.15 „Zga-
 duj i zgaduj”
12.45 „Kto i
 dlaczego?”
13.10 S. dok. „An-
 thony Bourdain”
14.00, 15.00, 16.00,
 „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień
 dobry Litwo”
16.20 „Czego
 nie mówić?”
16.30 S. „La Prome-
 sa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgad-
 nij i odgadnij”
18.00 „Kto i
 dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program
 dyskusji
22.30 S. „Pri-
 soner 951”
23.15 S. „Narcos”



6.00 S. anim.
6.30 S. anim.
 „Tom i Jerry”
7.00 „TAK i NIE”
7.30 „Muzycz-
 ni detektywi”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrze-
 buję miłości”
11.00 S. „Odle-
 głe miasto”
12.00 „Miłość
 od pierwszego
 wejrzenia”
13.00 „Bogacz
 i biedaczka”
14.00 S. „Miłość
 od pierwszego
 wejrzenia”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 „TAK i NIE”
17.00 „U Edyty”
17.35 „Dobry wie-
 czór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważ-
 ne sprawy”
20.00 „Od...do...”
21.00 „Nie przy
 zdrowych zmysłach”
21.30 Wiadomości
22.30 „Kong Wyspa
 Czaszki” thriller
00.50 S. „FBI”

6.00 „Hymn Repu-
 bliki Litewskiej”
6.02 Rowerowe show
6.30 „Poran-
 ne dźwięki”
9.00 Studio Ak-
 tualności LRT
12.30 Menora
13.00 7 dni w Kownie
13.30 Koncert
15.00 Legendy
16.00 „Miasto i
 sanktuarium” film dok.
17.00 Bez maski
17.45 „Dziedzictwo”
18.30 „1000 cudów
 świata” film dok.
19.30 S. dok.
 „Słońce i przepych:
 Historia Marbelli”
20.15 Euromaxx
20.30 Panorama

21.00 Temat dnia
21.30 „Nasz
 przyjaciel Kerna-
 gis” film dok.
23.05 To jest kino
23.30 S. „Doc Martin”



6.00 „Czary Kotryny”
6.30 „galVOK”
9.00 S. „Kobiety
 kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-
 rze miłości”
11.00 S. „Ko-
 misarz Rex”
12.00 S. „Dla do-
 bra rodziny”
14.00 S. „Dome-
 nica Montero”
15.30 „Simpsonowie”
16.00 „Wiado-
 mości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiado-
 mości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „BEZ TABU”
20.00 „Vytaro ferma”
21.30 „Wieczorne
 wiadomości TV3”
22.30 „21 mo-
 stów” dramat
00.25 S. „Prawo
 i porządek”



6.15 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 „Kobra”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI.
 Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
15.00 „Poni-
 żej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 „Orły lombardu”
18.30 TOPLYGA.
 Mistrzostwa Litwy
 w piłce nożnej
21.00 „Nieznana
 bitwa” thriller
23.05 „Kolekcjo-
 ner kości” thriller

05.00 „Życie na-
 leży do ciebie”
05.30 „Cząsteczka
 Litwy” film dok.
06.00 „Bibiole-
 ta i człowiek”
06.30 24/7
7.30 Godzina
 z Valatką.
08.30 „Moje miejsce”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Nieod-
 kryta Rosja”
11.30 24/7
12.30 „Pytanko”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 W świecie
 koszykówki
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 TV Wolność
20.00 Reporter
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieod-
 kryta Rosja”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo



07.00 S. „Walker,
 Texas Ranger”
08.00 S. „Alarm
 dla Cobra 11”
10.00 „Najzabawniej-
 sze amerykańskie
 filmy domowe”
11.00 „Emigranci”
13.00 S. „Domek
 szczęścia”
14.00 S. „Walker,
 Texas Ranger”
16.00 „Najzabawniej-
 sze amerykańskie
 filmy domowe”
17.00 „Kobra”
19.00 „Skazani”
20.00 „Prawo
 i porządek”
21.00 „Jobs” dramat
23.25 „Podły, okrut-
 ny, zły” dramat



6.00 S. „Kakao”
7.00 S. „Zatrąca-
 ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Profesor T”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo
 i porządek”
14.00 S. „Spe-
 cjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Man-
 gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierw-
 sze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo
 i porządek”
21.00 S. „Barce-
 lona Crime”
22.50 S. „Specjalistka”
23.50 „Morderstwa
 w Sandhamn”



06.50 S. „Aka-
 cjowa 38”
08.00 „Transmisja
 Mszy Świętej z Sank-
 tuarium Matki Bożej
 na Jasnej Górze”
08.30 „Studio
 Raban”
09.00 „Serwis Info”
9.20 „Zaraz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Ko-
 misarz Alex”
12.00 S. „Ojciec
 Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 Rok w
 ogrodzie Extra
13.50 „BBC w
 Jedyńce”
15.00 S. „Splą-
 tane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.10 Reporterzy
16.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
17.00 S. „Dzie-
 dztwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to
 melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Aka-
 cjowa 38”

20.30 „Program
 informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Felicita”
21.55 „Ezi” spektakl
23.10 „Silvera-
 do” film dok.
01.05 „Balans bieli”



07.05 „Stefan
 Gierowski” felieton
07.25 „Kulturalni”
08.20 „Fik Mik”
 film fab.
09.20 „Tamte
 lata, tamte dni”
10.00 S. „Blisko,
 coraz bliżej”
11.20 „Panienki z
 Rochefort” musical
13.35 „Barbara
 Hepworth: wyrzeź-
 bić życie” film dok.
14.55 S. „Ko-
 smos 1999”
15.55 „Sherlock
 Holmes: Mistrz
 szantażu” film fab.
17.55 S. „Blisko,
 coraz bliżej”
19.15 „Dobry tytuł”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Bunt na
 Bounty” film fab.
00.05 „Ferra-
 ri” film fab.



07.00 „Panorama”
07.30 „Czyście
 sobie ziemię
 poddaną”
08.00 Gwiazdor-
 ska kuchnia Ani
08.30 „Pytanie
 na śniadanie”
12.30 „Zaginio-
 ne? Ocalone?”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Blondynka”
14.50 S. „Zmiennicy”
16.00 Serwis Info
16.10 „100 py-
 tań do...”
17.00 S. „Pan Mama”
17.30 S. „Bar-
 wy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów.
 Krzyżówka”

18.50 „Te-
 leexpress Extra”
19.15 „Słownik
 polsko@polski”
19.45 „Panorama”
20.20 „Niezw-
 ykłe miejsce”
20.30 Program
 informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Wojen-
 ne dziewczyny”
22.15 S. „Dom”
23.55 Lato z Radiem
 i Telewizją Polską



07.25 „Był taki dzień”
07.30 „Słownik
 polsko@polski”
07.55 „Fake czy
 historia?”
08.25 S. dok. „Było,
 nie minęło”
10.00 „Ex Libris”
10.20 S. „Stawka
 większa niż życie”
11.15 „Koło historii”
11.45 „Towarzysz
 Wiesław: od agi-
 tatora do dykta-
 tora” film dok.
12.40 „Myśliciele”
12.45 S. dok.
 „Plaże Europy”
13.35 „Przypadek
 Polski. Polityka i idee”
13.55 „Złoty po-
 ciąg” film dok.
14.45 „Flesz historii”
15.05 S. „Stawka
 większa niż życie”
16.05 „Marzyciele”
16.30 „Sensa-
 cje XX wieku”
18.45 S. „Wojen-
 ne dziewczyny”
19.30 „Koło historii”
20.00 „Ex Libris”
20.20 „Był taki dzień”
20.25 „Uwięziony
 Prymas” film dok.
21.10 S. „Sfora”
22.05 „Tobruk
 1941” film dok.
22.40 „Po latach
 niewoli wstaje
 Polska 1914–1918”
23.35 „Dla nas wojna
 nie skończyła się
 w 1945” film dok.
00.30 „Sensa-
 cje XX wieku”



00.00 Jak my
 to widzimy
 z daleka widać
 lepiej
00.30 Tam, gdzie
 Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w
 obrazach
01.10 Infor-
 macje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet
 Wielkich Polaków
02.00 Msza
 święta z Jasnej
 Góry
03.00 Anioł Pański
 z Ojcem Świętym
 Leonem XIV
03.15 Rozmowy
 niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc
 Ojczyzna
05.00 Apel Ja-
 snogórski
05.20 Infor-
 macje dnia
05.40 Tam, gdzie
 Bóg płacze
06.10 Sanktu-
 aria polskie
06.30 Odpowie-
 dzialni za Kościół
07.00 Kielce
 1946 zbrodnia
 z rosyjskiego
 scenariusza
08.55 Poczet
 Wielkich Polaków
09.00 Infor-
 macje dnia
09.15 Wiś to
 też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Matecz-
 niki Polskości
10.30 Baśnio-
 wy teatr lalek
10.55 Święty na
 każdy dzień
11.00 Infor-
 macje dnia
11.15 Rozmowy
 niedokończone
12.20 Stan
 Bezpieczeń-
 stwa Państwa
12.30 Warto
 być ojcem

12.45 Muzycz-
 ne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Infor-
 macje dnia
13.20 Brat Broni-
 sław z Dębowca
13.55 Przerwa-
 ny posiłek
14.30 Msza
 święta z Jasnej
 Góry
15.20 Muzycz-
 ne chwile
15.30 Wykłady
 z Kongresu
 „Katolicy a cie-
 lesność”
16.05 Granica
16.50 Ma się
 rozumieć
17.00 Infor-
 macje dnia
17.10 Sanktu-
 aria polskie
17.30 Porady Me-
 dyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Spotkanie
 Rodziny Radia
 Maryja
21.00 Infor-
 macje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc
 Ojczyzna
22.00 Apel Ja-
 snogórski
22.20 Infor-
 macje dnia
22.40 Polski
 Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Z wędką
 nad wodę w Pol-
 skę i Świat



7.00 „Mistrzowie
 samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagu-
 bionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagu-
 bionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to
 jest zrobione?”
21.00 „Program
 o przetrwaniu”
23.00 „Zapomnia-
 ne i porzucone”

Najstarsza we Francji działająca latarnia



Francuski „Wersal mórz” to najstarsza działająca latarnia w kraju, która skrywa wnętrza godne króla. Aby ją zwiedzić, musisz brodzić w morskiej wodzie. Latarnia Cordouan ma wnętrza jak prawdziwy pałac i równieśniczkę w postaci katedry Notre-Dame. Latarnia Cordouan wznosi się majestatycznie na skalistej mieliźnie, około 7 kilometrów od wybrzeża, naprzeciwko miejscowości Royan i przylądka Grave nad Zatoką Biskajską we Francji. To najstarsza czynna latarnia morska we Francji, która nieprzerwanie pełni swoją funkcję od 1611 r. Zbudowana została z białego kamienia, ma 68 metrów wysokości.

Fot. Pixabay

Dostali za darmo willę nad jeziorem

Mieszkańcy włoskiej gminy Varenna otrzymali niecodzienny prezent. Wdowa Loredana Spiga Venier przekazała lokalnej społeczności zabytkową willę wartą ponad 1,6 mln euro. Wraz z nieruchomością gmina otrzymała także dawne meble i XVIII-wieczne obrazy. Kobieta zrobiła to dla uczczenia pamięci zmarłego męża Gianmarca Veniera. Postawiła jednak jeden warunek. Loredana Spiga Venier zastrzegła, że willa ma służyć celom społecznym, kulturalnym i turystycznym. Ten obowiązek zostanie wpisany do rejestrow na 90 lat. Warunek ma zabezpieczyć przyszłość nieruchomości i zagwarantować, że nie zostanie ona przeznaczona na cele sprzeczne z wolą wdowy. Dwupoziomowa posiadłość znajduje się przy Contrada del Prato, w historycznym centrum Varenny, na wschodnim brzegu jeziora. Na parterze mieszczą się kuchnia, jadalnia, przestronny salon oraz weranda wychodząca na ogród. Na piętrze znajdują się trzy sypialnie i dwie łazienki.

Żółw Jonathan – najstarsze lądowe zwierzę



Na wyspie Świętej Heleny, na południowym Atlantyku, od blisko dwóch wieków żyje Jonathan – żółw olbrzymi, który przyszedł na świat około 1832 roku. Przeżył niemal czterdziestu prezydentów Stanów Zjednoczonych, a na wyspę trafił jako prezent dla gubernatora. Choć nie spotkał Napoleona, który zmarł na wyspie w 1821 roku, Jonathan stał się jej prawdziwą ikoną. Mimo sędziwego wieku nadal wzbudza zainteresowanie turystów, którzy przyjeżdżają, by zobaczyć najstarsze znane żyjące zwierzę lądowe. Jego historia przypomina, jak niezwykle potrafi być życie na naszej planecie.

Fot. Pixabay

Fotomigawka



■ Jeden pomost, a tak wiele różnych historii Fot. B.Ł.